

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

ရှင်ရာဟုလာ၏ဘဝ

နှင့်

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

ရှင်ရာဟု လာ၏ ဘဝနှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ အပိုင်း(၁)

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၄-ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၂-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ မုံရွာမြို့၊ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်မြတ်ကြီး၏ ဓမ္မာရုံအတွင်း ဆင်ယင်ကျင်းပ ပြုလုပ်အပ်သည့် မုံရွာမြို့၊ အလယ်ရပ် ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ ဒေါ်ငြိမ်းမွန်၊ ဒေါ်စုရီ၊ ဒေါ်ဝင်းဝင်းထွေး "ပြည်သူ့မေတ္တာစတိုး" မိသားစုတို့ ၏ အမတ်ဒါန၊ ဓမ္မဒါနအဖြစ်ဖြင့် ဟောကြားအပ်သော "ရှင်ရာဟု လာ၏ ဘဝနှင့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ၊ အပိုင်း(၁)" တရားဒေသနာတော်။

တရားချစ်ခင် သူတော်စင် ပရိသတ်အပေါင်းတို့ ၊ ရှင်ရာဟု လာ ဘယ်သူလဲဆိုတာ အားလုံး သိပြီးသား ဖြစ်တယ်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဘဝက တစ်ဦးတည်းသော သားရတနာဟာ ရာဟု လာဖြစ်တယ်။ ဒါကထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်တွေမှာ ဆိုထားတာ။

သို့သော် ဒီအဆိုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ နိုင်ငံခြားက စာရေးဆရာတွေ ရေးထားတာ ရှိသေး တယ်။ "ရာဟု လာဆိုတာ သာမန်ရဟန်းတစ်ပါးပဲဖြစ်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ လူ့ဘဝတုန်းက သားတော်ဆိုတာ မဟုတ်နိုင်ဘူး"တဲ့ ၊ အဲဒီလိုရေးတဲ့ စာမျိုးလည်း ရှိတယ်ပေါ့။ အင်္ဂလိပ်လိုရေးတာ ဆိုတော့ မြန်မာစာဖတ် ပရိသတ်အတွင်း တော့ မရောက်ဘူးပေါ့။ သို့သော် ပိဋကတ်သုံးပုံလာသမျှ စာပေတွေ ကြည့်မယ် ဆိုရင်တော့ ရာဟု လာဆိုတာ နှစ်ပါးမရှိဘူး၊ တစ်ပါးတည်းပဲ ရှိတယ်။

ရာဟု လာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သုတ္တန်တွေ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတာ တော်တော်များများ ရှိတယ်။ အဲဒီသုတ္တန်တွေကို ဘုန်းကြီးတို့ ဒီကနေ့စပြီးတော့ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ (၃)ညတာ အနှစ်သာရ ထုတ်ပြီး ဟောကြားပေးပါ့မယ်။ ရာဟု လောဝါဒသုတ် နာမည်နဲ့ ဟောထားတာရှိသလို ရာဟု လသုတ် ဆိုတာတွေလည်း ရှိတယ်။ နောက် သံယုတ္တနိကာယ်ကျမ်းထဲမှာ ရာဟု လသံယုတ်ဆိုပြီးတော့ ရှိသေး တယ်။ အဲတော့ ရာဟု လာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ ဘယ်ပုံဆုံးမဩဝါဒတွေ ပေးခဲ့တယ်ဆိုတာ သိရတယ်။ အင်မတန်မှ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်ပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားအနေနဲ့ က ရာဟု လာဟာ လူ့ဘဝက သားရတနာဖြစ်သည့် အတွက်ကြောင့် ပိုပြီးတော့ ဂရုတစိုက် ဟောတယ်လို့ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဒီလိုထင်ကောင်းထင်ကြလိမ့်မယ်။ သို့သော် စာပေကျမ်းဂန်မှာ မြတ်စွာဘုရားဟာ မိမိကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ အကြိမ်ကြိမ်ကြိုးစားတဲ့ ဒေဝဒတ်၊ ဓားထမ်းပြီးတော့ နောက်ကလိုက်သတ်မယ်လုပ်တဲ့ အင်္ဂုလိမာလ၊ မြတ်စွာဘုရားကို ထိုးသတ်မယ်ဆိုပြီး ရှေးရှုပြေးလာတဲ့ နာဠာဂီရိဆင်၊ သားတော်ရာဟု လာ၊ ဒီလေးဦးအပေါ် တူညီ သောစိတ် ထားနို့

င်တယ်တဲ့ ၊ အင်မတန်မှ အံ့ဩစရာကောင်းတယ်။

ဘုရားမို့ထားနိုင်တာလို့ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက စဉ်းစားကောင်း စဉ်းစားလိမ့်မယ်၊ ကိုယ့် အနေနဲ့ စဉ်းစားကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုမှ ဒီဟာဖြစ်နိုင်တယ်လို့ မထင်ကြဘူးပေါ့၊ ဘုန်းကြီးတို့ ငယ်ငယ်တုန်းကလည်း စဉ်းစားဖူးတယ်၊ ရန်သူနဲ့ ကိုယ့်သားအရင်း ဘယ်လိုတန်းတူထားနိုင်တာလဲ ဆိုတာ စဉ်းစားလို့ သဘောမပေါက်ဘူး။

ဘာဖြစ်လို့ ထားနိုင်တာတုန်းဆိုရင် မထားနိုင်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းက ဘာတွေလဲဆိုတာ အရင် စဉ်းစားကြည့်လိုက်ရင် အဖြေပေါ်ပါတယ်၊ မထားနိုင်တာက လောဘ ဒေါသ မောဟတွေရှိနေရင် မထားနိုင်ဘူး၊ မှန်တယ်၊ လောဘရှိနေတယ် ဆိုလို့ ရှိရင် အစွန်းရောက်တာပဲ၊ ဆန္ဒာဂတိ လိုက်မှာ ပဲ။

လောကလူသားတွေဟာ တည့်တည့်မတ်မတ်ထားရမယ့် လမ်းကြောင်းက သွေဖီသွားတာ ဘာကြောင့် တုန်းဆိုရင် လောဘမကင်းလို့ ။ ကိုယ်ခင်မင်နှစ်သက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကိုယ်နဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုလို့ ရှိရင် အနည်းဆုံး လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ စဉ်းစားတာ၊ ဒါ လောဘရဲ့ သတ္တိပဲပေါ့၊ ကိုယ်နဲ့ မတည့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် ပိုပိုသာသာလေး လုပ်ချင်တာဟာ ဒေါသရဲ့ သတ္တိပေါ့၊ ဘယ်ဟာ တရားလမ်းကြောင်း၊ ဘယ်ဟာ တရားလမ်းကြောင်း မဟုတ်ဘူး လို့ မသိတာ ဒါ မောဟရဲ့ သတ္တိပဲပေါ့၊ မြတ်စွာဘုရားမှာ ကတော့ လောဘလည်း မရှိတော့ဘူး၊ ဒေါသလည်း မရှိတော့ဘူး၊ မောဟလည်း မရှိတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် မို့ ထားနိုင်တယ်ဆိုတာ နောက်ပိုင်းတော့ သဘောပေါက်လာတယ်။

ဪ ဒီလိုတန်းတူညီတူစိတ်သဘောထား မထားနိုင်ဘူးဆိုတာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ မကင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် လောဘရဲ့ အစွ

န်းရောက်မှု၊ ဒေါသရဲ့ အစွန်းရောက်မှု၊ မောဟရဲ့ အစွန်းရောက်မှုဆိုတဲ့ ဒီအစွန်းရောက်မှုတွေကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရတာလို့ ဆိုတာ သဘောပေါက်လာတယ်။

အေး၊ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဒီ သားတော် ရာဟု လာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တော့ သုတ္တန်တွေ တော်တော်များများ အရွယ်အလိုက် ဆုံးမဟောကြားထားတာတွေ ရှိတယ်။ ရာဟု လာနဲ့ မြတ်စွာဘုရား ပြန်တွေ့တဲ့ အချိန်မှာ ရာဟု လာ ခုနစ်နှစ်အရွယ် ရှိနေပြီလေ။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားက စဉ်ဆက်မပြတ် သားတော်ရာဟု လာကို ဆုံးမဩဝါဒပေးပြီး ဟောကြားခဲ့တဲ့ "ရာဟု လောဝါဒသုတ်" တွေ စာပေကျမ်းဂန်မှ မှတ်တမ်းတင်ထားတယ်။ အဲဒီလို တရားတွေ မှတ်တမ်းတင်ထားပေမယ့်လို့ ရှင်ရာဟု လာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေဟာ သိပ်များများ စားစား မကျန်ရစ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

ဘုရားအလောင်း တောထွက်ဖို့ စိတ်ဆုံးဖြတ်လိုက်တဲ့ နေ့မှာ ရာဟု လာ မွေးဖွားလာတာ၊ မွေးဖွားတဲ့ အကြောင်း သတင်းလာပြောကြတယ်။ ဘုရားအလောင်းက ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးပြီ၊ ဒီကနေ့ည ထီးနန်းကိုစွန့်ပြီး နေပြည်တော်က ထွက်ခွာတော့မယ်။ အမှန်တရား၊ မသေရာတရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားကို ရှာတော့မယ်။

မြတ်စွာဘုရားက သူ့ဘာဖြစ်လို့ တောထွက်တယ်ဆိုတာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ သုံးထားတဲ့ စကားလုံးလေးတွေရှိတယ်။ ဘုရားသုံးတဲ့ စကားလုံးအတိုင်း သုံးမယ်ဆိုရင် 'ကိံ ကုသလ ဂဝေသ' တဲ့ ။ အပြစ်ကင်းတဲ့ တရားဆိုတာ ဘာတွေလဲ၊ ကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာတွေလဲဆိုတာ သူသိချင်တယ်။ ဒါကြောင့် မို့ သူတောထွက်တာ၊ နောက်တစ်ခုက 'အနတ္တရံ သန္တိဝရပဒံ ပရိယေသမာနော' တဲ့ ၊ တကယ်ကို ငြိမ်းချမ်းတဲ့ ၊ အင်မတန်မွ

န်မြတ်တဲ့ ၊ အစစ်အမှန်ဖြစ်တဲ့ ၊ စိတ်ငြိမ်းအေးမှုဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဒါကို သူ ရှာချင်တယ်၊ ဒီနှစ်ခုရှာဖွေဖို့ ထီးနန်းကိုစွန့်ပြီး တရားကျင့်တာပဲ။

‘ကံ ကုသလ ဂဝေသီ’ ကုသိုလ်၊ အပြစ်ကင်းတဲ့ တရားဆိုတာ ဘာလဲ? သိချင်တယ်၊ ‘အနတ္တရုံ သန္တိဝရပဒံ ပရိယေသမာနော’ အကောင်းဆုံး ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာဘာလဲ? သိချင်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ရှာရတာတုန်းဆိုရင် လူတွေရဲ့ စိတ်နှလုံးဟာ အမြဲတမ်း ပူလောင်နေတယ်၊ ပူလောင်မှန်းမသိ ပူလောင်တယ်၊ တချို့က ပူတာကို ပူမှန်းမသိဘူးလေ။

ဆိုပါစို့၊ လောဘတွေဖြစ်နေတာ၊ အာရုံတွေထဲမှာ ပျော်ပြီးတော့နေတာ ဒါလည်း ပဲ အလောင်ခံ နေရတာပဲ၊ လောင်တယ်လို့ မထင်ဘူးပေါ့၊ ဒေါသဖြစ်ပြီဆိုတော့မှ လောင်တယ်ဆိုတာ ရိပ်စား မိတယ်၊ လောဘဖြစ်တာလည်း ပဲ လောင်နေတာပဲ၊ အဲဒီလောင်လာတာက ဘာဖြစ်လာတုန်းဆိုတော့ လောဘ ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ နောက်ပိုင်းမှာ စိုးရိမ်တာကို၊ လောဘရဲ့ အလောင်ကို ခံရတယ်၊ ဒေါသရဲ့ အလောင်ကို ခံရတယ်၊ ဪ အဲဒီလို ‘ကိလေသာ’ တွေရဲ့ လောင်ကျွမ်းမှုမရှိဘဲနဲ့ အလွန်အေးမြ သန့်စင်တဲ့ ဒီငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာ သိချင်တယ်။ အဲဒါကြောင့် မို့ တောထွက်တယ်။

အဲဒီလို တောထွက်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တဲ့ နေ့မှာ ပဲ ယသော်ဓရာ မိဖုရားက သားဦးရတနာ လေး မွေးဖွား လာပြီဆိုတာကို သတင်းလာပို့တယ်၊ သတင်းလာပို့တဲ့ အခါ နှုတ်က ဘာပြောမိလိုက် တုန်းဆိုရင် ‘ရာဟု ဇာတော ဗန္ဓနံ ဇာတံ’ ဒီစကားလုံးကို ပြောလိုက်တယ်၊ လာပြီးသတင်းပြောတဲ့ လူရှေ့မှာ ပြောလိုက်တာ၊ "အေး၊ လမင်းကြီး ကောင်းကင်က ထွက်ပြီး သာမယ့်အချိန်မှာ လငပုပ် အဖမ်းခံရတာပဲ"လို့ ၊ နှုတ်က အဲဒီ

လို ထုတ်ပြောလိုက်တာ၊ ‘ရာဟု ဇာတော’၊ ဒီကနေ့ခေတ်မှာ တော့ လကြတ်တယ်လို့ ခေါ်ကြတယ်။

လငပုပ်ဖမ်းခြင်း

ဘုန်းကြီးတို့ ပိဋကတ်စာပေထဲမှာ အခုလို လကြတ်တာဟာ ဘာကြောင့် ဖြစ်သလဲဆိုရင် (သိပ္ပံ ကတော့ တစ်မျိုးပြောတာပေါ့) ရာဟု ဆိုတဲ့ အသူရိန်နတ်ကြီးက ဒီ လ,ဗိမာန်ကို သူက ဘောလုံးလေး လို အောက်မေ့တာ၊ သူသွားတဲ့ လမ်းကြောင်းနဲ့ ဆုံမိတဲ့ အခါမှာ (သူနဲ့ အမြဲ တမ်းတော့ မဆုံဘူး) လ, သွားတဲ့ လမ်းကနေ သူဖြတ်ပြီဆိုတဲ့ အချိန် လေးမှာ သူက ကစားတဲ့ အနေနဲ့ လ,လာမယ့် နေရာကို ပါးစပ်ကြီးဟ ထားတယ်၊ လ,ကလည်း ရွေ့လျား လာပြီး သူ့ပါးစပ်ထဲ ဝင်သွားတာတဲ့ ။

ဒါ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းစာတွေက ဆိုတာနော်၊ ရာဟု ကတော့ အပျော် လုပ်တာပေါ့၊ လ,ဟာ ဗိမာန်တစ်ခုပဲပေါ့၊ နတ်ရှိတဲ့ ဗိမာန်တစ်ခုလို့ ဒီလို ဆိုတယ်၊ ဒီကနေ့ခေတ် သိပ္ပံကတော့ တစ်မျိုး ပြောတာပေါ့လေ၊ ဗုဒ္ဓဘာ သာစာပေကျမ်းဂန်အရ ပြောမယ်ဆိုရင် လ,ဟာဗိမာန်၊ စတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်မှာ ရှိတဲ့ ဗိမာန်၊ လ,ဗိမာန်လို့ ဆိုတော့ သာမန်လူတွေရဲ့ မျက်စိ နဲ့ ဗိမာန်ကို မြင်ရပေမယ့်လို့ နတ်သားကို မမြင်ရဘူး၊ နတ်တွေရှိတယ် ဆိုတာ မသိနိုင်ဘူး။

လူ့ပြည်မှာ ရှိတဲ့ သစ်ပင်တွေမှာ ရုက္ခစိုးရှိတယ်ဆိုတာကို လူတွေက အသိအမှတ်ပြုပြီး နေကြ တယ်၊ သစ်ပင်ခုတ်လို့ ဒုက္ခရောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်

တွေလည်း အများကြီးရှိတာပဲ။ မုံရွာလယ်တီတိုက်ထဲက သစ်ပင်ကြီးမှာ ရုက္ခစိုးနတ်ကြီးရှိတယ် ဆိုတာကို လယ်တီဆရာတော်ကြီးက အမိန့်ရှိတယ်တဲ့ ။ ဒီကနေ့ခေတ်တောင်မှ ပဲ လယ်တီကျောင်းတိုက်ထဲ သွားကြည့်မယ်ဆိုလို့ ရှိရင် ရုက္ခစိုးရှိတဲ့ နတ်သစ်ပင် ကြီးဟာ ဒီအတိုင်းပဲရှိတယ်ပေါ့။ သို့သော် အဲဒီနတ်ကြီးကို မြင်ရလားဆိုတော့ မမြင်ရဘူး၊ သစ်ပင်ပဲ မြင်ရတယ်။ နတ်တွေဟာ လူ့ရဲ့ မြင်ကွင်းထဲမှာ ရောက်မလာတဲ့ အာရုံတွေလို့ ဆိုတာ၊ လူ့ရဲ့ မျက်စိက အကုန်လုံး မြင်ရတာတော့ မဟုတ်ဘူး ၊ မမြင်ရတာတွေ အများကြီးရှိတယ်ပေါ့။

အဲတော့ လ,ဟာလည်း ဗိမာန်ဖြစ်သည့် အတွက် ထို လ,ဗိမာန်ထဲမှ နတ်သားရှိတယ်တဲ့ ၊ အကြောင်းဆိုလာတဲ့ အခါမှာ ဒီရာဟု အသူရိန်က နေပြီးတော့ လ,သွားတဲ့ လမ်းမှာ ပါးစပ်ကြီးဟထား တာ၊ သူ့ပါးစပ်ထဲကို လ,က ဝင်သွားတယ်၊ ဝင်သွားတဲ့ အခါမှာ လ,နတ်သားက အင်မတန်မှ ကြောက် တယ်ပေါ့၊ အဲဒီရာဟု ဆိုတဲ့ အသူရိန်နတ်ကြီးက ခန္ဓာကိုယ်အင်မတန်မှ ကြီးတဲ့ နတ်ကြီးတဲ့ ၊ သူ့ခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးက သူများ ထက် ပိုပြီးကြီးတယ်၊ သူ့ပါးစပ်ပေါက်ထဲ လ,ဟာ ဝင်သွားနိုင်တာပေါ့။

သံယုတ္တပါဠိတော်မှာ လပုပ်ဖမ်းရင် ရွတ်ရတယ်ဆိုတဲ့ ဂါထာပါတယ် -

"တထာဂတံ အရဟန္တံ၊ စန္ဒိမာ သရဏံ ဂတော။

ရာဟု စန္ဒံ ပမုဉ္ဇဿ၊ ဗုဒ္ဓါ လောကာနုကမ္ပကာ"။ တဲ့ ။

"မြတ်စွာဘုရားဆိုတာ ဘယ်သူ့အပေါ်မှာ ပဲဖြစ်ဖြစ် အကြင်နာသနားထားတော်မူတယ်၊ ကရုဏာတရားထားတယ်၊ လ,နတ်သားဟာ ဘုရားကိုကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူဖြစ်တယ်၊ လ, နတ်သားကို ဖမ်းချုပ်မထားပါနဲ့ ၊ လွှတ်လိုက်ပါလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီဂါထာကိုရွတ်တယ်။ မြတ်စွာ

ဘုရားရဲ့ အသံလည်း ကြားလိုက်ရော ရာဟု လာ ဖမ်းမထားရဲဘူး၊ လွှတ်လိုက်ရတယ်။

လကြတ်ခြင်း

အဲဒီလို စာပေမှာ အဆိုရှိတယ်။ သို့သော် ဒီကနေ့ခေတ် သိပ္ပံနည်းအရ ဒီလ ဘယ်နေ့မှာ လကြတ်မယ်ဆိုတာ တွက်ချက်တဲ့ နည်းတွေရှိတယ်။ အဲတော့ ဒီလိုမှတ်သင့်တာပေါ့လေ။ သိပ္ပံ နည်းဖက်က ကြည့်မယ်ဆိုရင် လ,ကလည်း ကောင်းကင်မှာ လှည့်ပတ်ပြီး သွားနေတယ်။ တခြား ဂြိုဟ်တွေကလည်း လှည့်ပတ်ပြီးတော့ သွားနေတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံကျတော့ ကမ္ဘာဘက်က နေပြီးတော့ တခြားဂြိုဟ်တွေနဲ့ ကွယ်တဲ့ အခါမှာ လည်း လကြတ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

အခု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ စာပေထဲမှာ ပါလာတဲ့ အတိုင်းလည်း ပဲ ရာဟု ဆိုတဲ့ အသူရိန် နတ်ကြီးက တစ်ခါတစ်ရံ သူခရီးကြုံလို့ လုပ်တာမျိုးလည်း ရှိတယ်ဆိုတာကို နှစ်ခုတွဲပြီးတော့ မှတ်ထားသင့်တယ်ပေါ့။ တစ်ခါတစ်ရံ သိပ္ပံအဆိုနဲ့ ဗုဒ္ဓကျမ်းစာအဆို ကွဲပြားခြားနားမှုတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီလို ကွဲပြားခြားနားမှု ရှိတဲ့ အခါမှာ မှန်ကန်တဲ့ အတွေးနဲ့ မှတ်သားတတ်ဖို့ လိုတယ်ပေါ့နော်။

ဒီရေတက်ခြင်းအကြောင်း

ဥပမာတစ်ခု ပြောပြမယ်။ သိပ္ပံအကြောင်းကို လေ့လာထားဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတွေ့လိမ့်မယ်။ အညာအရပ်က ပင်လယ်နဲ့ ဝေးတဲ့ အတွက်ကြောင့် "ဒီရေ"တက်တယ်ဆိုတာ သိပ်ပြီးတော့ သိကြမှာ မဟုတ်ဘူး ၊ ပင်လယ်နဲ့ နီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျတော့ "ဒီရေ"တက်တယ်ဆိုတာ သိကြတယ်။

အဲတော့ "ဒီရေ"တက်တာဟာ ဘယ်အချိန်မှာ တက်တာတုန်း ဆိုလို့ ရှိရင် လဆန်းပိုင်းမှ လပြည့်ထိအောင် ဒီရေတက်တယ်ပေါ့။ အဲဒီမှာ သိပ္ပံက ဘယ်လိုပြောလဲ။ ဒီရေဘာဖြစ်လို့ တက်တာလဲ? **လ,ရဲ့ ဆွဲငင်မှုကြောင့် ဒီရေတက်တယ်** လို့ ဒီလိုပြောတယ်နော်။ **လ,ရဲ့ ဆွဲအားကြောင့်** ပင်လယ်ရေတွေဟာ တက်လာတယ်။ ဒါကြောင့် မို့ ဒီဘက်မှာ ဒီရေတက်လာတယ်လို့ ဒီလိုပြောတယ်။

တလောတုန်းက ဘုန်းကြီးတို့ နိုင်ငံခြားသားတွေ စာသင်ရင်းနဲ့ အဲဒီကိစ္စကိုတစ်ခါ ပြောမိ တယ်။ ဒီစာပေကျမ်းဂန်မှာ ဗုဒ္ဓကျမ်းစာနဲ့ အခုသိပ္ပံအဆိုနဲ့ ကွဲပြားမှုလေးတွေရှိတယ်။ သိပ္ပံက **လ,ရဲ့ ဆွဲအားကြောင့်** ဒီရေတက်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ သို့သော် ဘုန်းကြီးတို့ စာပေထဲမှာ ဘယ်လိုပြောလဲလို့ ဆိုရင် **လ,နဲ့ ပတ်သက်တာချင်းတော့တူတယ်**။ စာပေထဲမှာ ပြောပုံကတော့ လဆန်းပိုင်းရောက်တဲ့ အခါ **လ,ထွက်လာတယ်**။ လပြည့်နေ့ဆိုရင် **လ,ရောင် အားကောင်းတယ်**။ ပင်လယ်ထဲမှာ လည်း ပဲ ကျောက်ဆောင်ကြီးတွေရှိတယ်။ အဲဒီကျောက်ဆောင်ကြီးတွေမှာ အချို့ကျောက်ဆောင်ကြီးတွေက **လ,ရောင်နဲ့ တွေ့လို့ ရှိရင် ရေကို အန်ထုတ်တဲ့** ကျောက်ဆောင်ကြီးတွေ ရှိတယ်တဲ့ ။ ဆိုပါစို့ **လ,ရောင် တွေ့လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ရေတွေ အန်ထုတ်လာတယ်**။ (**‘စန္ဒြိကန္တ ကျောက်’** ရှိသလိုပဲ၊ **‘သူရိယကန္တ ကျောက်’**ဆိုတာရှိတယ်။ နေရောင်နဲ့ တွေ့လိုက်တာနဲ့

တစ်ပြိုင်နက် မီးထတောက်တဲ့ ကျောက်မျိုးတဲ့)

ပင်လယ်ထဲမှာ ရှိတဲ့ ကျောက်တောင်ကြီးတွေဟာ လ,ရောင်နဲ့ တွေ့တဲ့ အခါမှာ သူတို့ ထဲမှာ စိမ့်ဝင်နေတဲ့ ရေတွေဟာ လ,ရောင်ကြောင့် အန်ထွက်လာတယ်။ ဒါလည်း လ,ရဲ့ ဆွဲအားလို့ ပြောချင် ပြောပေါ့။ သိပ္ပံနဲ့ သွားတူပုံကို ပြောပြတာနော်။ အဲတော့ လ,ရောင်နဲ့ တွေ့တဲ့ အခါ အဲဒီ ကျောက်တုံး ထဲက ရေတွေဟာ အန်ထုတ် လာပြီးတော့ ရေတွေများ လာပြီးတော့ ရေတွေတိုးလာတာ။ ဒါကို "ဒီရေ" တက်တယ်လို့ ခေါ်တယ်တဲ့ ။ ဒါကဗုဒ္ဓစာပေကျမ်းဂန်မှာ ဆိုတာ။

သိပ္ပံနည်းအဆိုမှာ လ,ကနေဆွဲတယ်လို့ ဒီလိုပြောတယ်။ အဲတော့ ဘုန်းကြီးကတောင်မှ ပဲ နိုင်ငံခြားသားတွေကို ပြောပြတယ်။ အဲဒီလို လ,က ဆွဲတယ်ဆိုလို့ ရှိရင် ပင်လယ်ရေတောင် ဆွဲနိုင် သေးတာ ဘာဖြစ်လို့ မြစ်ရေတွေကျတော့ မဆွဲတာတုန်း၊ ရေအများ တောင် ဆွဲနိုင်တယ်ဆိုလို့ ရှိရင် ရေအနည်းလေး ဆွဲနိုင်မှာ ပေါ့နော်။ လ,ရောင်တွေလို့ ရှိရင် အိမ်မှာ ရေခွက်ထဲ ရေတွေထည့်လို့ ရှိရင် ဆွဲယူသွားမှာ ပေါ့။ အဲဒါကြောင့် မို့ ဆွဲတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ထက် ပိုပြီးတော့ လ,ရောင်နဲ့ တွေ့လို့ 'စန္ဒြိကန္တကျောက်'က ရေတွေကိုအန်ထုတ်တယ်ဆိုတာ ပိုပြီးတော့ သဘာဝကျတယ်လို့ တောင် ပြောမိသေးတယ်။

ဒါကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်ကြည့်လို့ ရှိရင် ဒီလိုနီးစပ်မှုလေးတွေတော့ ရှိတယ်ပေါ့နော်။ အဲဒီလိုပဲ အခု လငပုပ်ဖမ်းတာနဲ့ ပတ်သက်လာလို့ ရှိရင် ဘယ်နေ့ဘယ်ရက်မှာ လငပုပ်ဖမ်းနိုင်တယ်လို့ ဗေဒင်ဆရာတွေက တွက်ချက်ကြည့်တာ။ အဲဒါက သဘာဝလှည့်ပတ်သွားနေတဲ့ ဂြိုဟ်တွေရဲ့ အသွားအလာနှုန်းထားတွေနဲ့ တွက်ပြီးတော့ ပြောတာမျိုးပဲ။ အခု စာပေကျမ်းဂန်မှာ လာတဲ့ လငပုပ် ဖမ်းတယ်ဆိုတာတော့၊ ခုန ရာဟု ဆိုတဲ့ အ

သူရိန်နတ်ကြီး လ,နဲ့ ဆုံတဲ့ အခါမျိုးမှာ လည်း ပဲ လုပ်တတ် တဲ့ အကျင့် ရှိတယ် ဆိုတာလည်း မှတ်သားထိုက်တယ်ပေါ့။

အဲတော့ သားတော်လေးမွေးဖွားလာတယ် ဆိုတဲ့ အချိန်မှာ သူ့ရဲ့ ဆန္ဒပြည့်ဝဖို့ ရာ လပြည့်ဝန်း ကြီးလို သူဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ စိတ်ထားလေး၊ ခုနတုန်းက ရာဟု ဆိုတဲ့ အသူရိန်နတ်ကြီးရဲ့ အနှောင့် အယှက်ကို ခံလိုက်ရသလို သူ့စိတ်ထဲမှာ ခံစားရတယ်။ ဒါကြောင့် မို့ 'ရာဟု ဇာတော'၊ အေးရာဟု ပေါ်လာပြန်ပြီလို့ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်လာတာကို ထုတ်ဖော်ပြီးတော့ ပြောလိုက်တာ။

အဲဒါကို အဓိပ္ပါယ်ရှင်းပြတဲ့ အနေနဲ့ ထပ်ပြောတာ 'ဗန္ဓနံ ဇာတံ' ငါ့မှာ နှောင်ကြိုးတော့ ပေါ်လာပြန်ပြီ။ တောထွက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားမှ အနှောင့်အယှက်တစ်ခု ပေါ်လာပြန်ပြီလို့ ပြောတာ။

ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးက နန်းတော်မှာ သားတော်လေး မွေးဖွားကြောင်း သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားကို သွားပြီး အကြောင်းကြားခိုင်းလိုက်တယ်။ အကြောင်းကြားတဲ့ သူ ပြန်လာတဲ့ အခါ "ငါ့သားက ဘာပြောလိုက်တုန်း" ဆိုတော့ "ရာဟု ဇာတော ဗန္ဓနံ ဇာတံ" လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်တဲ့ ၊ အဲဒီစကားကိုယူပြီး သားတော်လေးကို ရာဟု လာ လို့ နာမည်ပေးလိုက်တယ်တဲ့ ။

ရာဟု လာ ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်က 'ရာဟု လာတိ ဂဏှာတီတိ ရာဟု လော' လို့ ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်။ ဒါလ,ကို ရာဟု ဖမ်းခံရခြင်းပဲလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်ပေါ့လေ။ လငပုပ်အဖမ်းခံရခြင်းလို့ အဓိပ္ပါယ် ရတယ်နော်၊ အဲဒီအဓိပ္ပါယ်နဲ့ နာမည်ပေးလိုက်တာ။ သို့သော် ဘုရားအလောင်းက ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မပြင်တော့ဘူး၊ ညသန်းခေါင်အချိန်မှာ တောထွက်သွားခဲ့တယ်။

ဒီကလေးလေး မွေးဖွားတဲ့ နေ့မှာ ပဲ တောထွက်သွားတာ၊ ဒီကလေးလေးနဲ့ ပြန်တွေ့တဲ့ အခါ ၇-နှစ်သားအရွယ်ရှိပြီး ဘုရားအလောင်းက တောထွက်ပြီး တရားကျင့်တာက ၆-နှစ်၊ ၆-နှစ် ပြည့်တဲ့ အခါ ဘုရားဖြစ်ပြီး ဗာရာဏသီမှာ ဓမ္မာစကြာတရားဟောပြီးမှ ကပိလဝတ်ပြည် ပြန်ရောက်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ရာဟု လာဆိုတဲ့ မင်းသားလေးက အသက် ၇-နှစ် ရှိသွားပြီပေါ့။

အဲတော့ ခုနစ်နှစ်သားအရွယ် ရာဟု လာဟာ သူ့ဖခင်ကို မမြင်ဖူးဘူး ၊ သူမွေးတဲ့ နေ့မှာ တိုင်းပြည်က ထွက်ခွာသွားတာ။ ခုနစ်နှစ်သားအရွယ် မြတ်စွာဘုရား နန်းတော် ကြွလာတဲ့ အခါ သူ့မိခင်လုပ်တဲ့ ယသော်ဓရာ မိဖုရားက ပြောတယ် "ဒီရဟန်းဟာ မင်းရဲ့ ဖခင်ပဲ"လို့ ပြောပြတယ်။ "မင်းရဲ့ ဖခင် တောထွက်သွားတဲ့ နေ့ကစပြီး တို့ ပိုင်တဲ့ ရွှေအိုးကြီးလေးလုံးလည်း ပျောက်သွားတယ်၊ သူဘယ်နေရာထားခဲ့တယ်ဆိုတာကို မင်းသွားမေးပြီး အမွေတောင်းခဲ့" လို့ သင်ပေးတယ်။

ဒါက လူ့သဘာဝပဲလေ၊ လူ့သဘာဝဆိုတာ ပစ္စည်းပဲလိုချင်တာပေါ့၊ အခုခေတ်လည်း ကြည့်ပေါ့၊ သားသမီးနဲ့ မိဘ ဘာလုပ်ဖို့ စိတ်ကူးကြလဲ၊ အမွေတောင်းဖို့ စိတ်ကူးကြတာပဲ၊ ဟုတ်ကဲ့ လား၊ ဘာတွေအမွေထားခဲ့တယ်၊ ဘယ်နားထားခဲ့သလဲ ဒါအဓိက ဖြစ်နေတယ်နော်၊ အမွေတောင်းတာဟာ လူ့သဘာဝပဲ။

ယသော်ဓရာမိဖုရားကလည်း လူ့သဘာဝအတိုင်းပဲ အဲဒီအမွေတွေ ဘယ်ထားခဲ့သလဲဆိုပြီး သွားတောင်းခိုင်းတယ်၊ အမွေရချင်တယ်ပေါ့။ တစ်ဦးတည်းသောသားဆိုတော့ အမွေရရင် သူပဲရမှာ ။ (အေး တချို့ကလည်း ပဲ မြတ်စွာဘုရားမှာ ဒီသားတစ်ပါးထဲတင် မကဘူးတဲ့ ၊ သားပေါင်း ထောင်ချီ ရှိတယ်လို့ ပြောကြတာလဲ ရှိတယ်နော်)

အေး၊ ရာဟု လာ အမွေတောင်းတဲ့ အခါမှာ အဖေဆိုတဲ့ အသိစိတ်က လေးနဲ့ မြတ်စွာဘုရားနား ကပ်သွားတယ်။ ဘုရားက နန်းတော်မှာ ဆွမ်း ဘုန်းပေးပြီးတော့ ကျောင်းတော်ကို ပြန်ကြွတယ်ပေါ့။ အဲဒီလိုပြန်ကြွတဲ့ အခါ အနားကပ်သွားပြီး "သုခါ တေ သမဏ ဆာယာ" "အရှင်ဘုရားတဲ့ ၊ အရှင် ဘုရားရဲ့ အရိပ်ဟာ အင်မတန်မှ အေးမြပါတယ်လို့ ပြောတယ်၊ ကလေးပေမယ့်လို့ ပြောတတ်တယ်။

ခုခေတ်ကလေးလေးတွေလည်း အင်မတန်မှ စကားတတ်ကြတယ်၊ ကလေးပေါက်စကလေး က လူကြီးစကားပြောတာ၊ ဘာဖြစ်လို့ ပြောတတ်ကြတာတုန်းဆို စကားမပြောတတ်ခင်ကတည်းက Television ရှေ့ချထားတာဆိုတော့ အကုန်လုံး မြင်ကြ ကြားနေကြတာနော်၊ ဟုတ်တာရော၊ မဟုတ်တာရော အကုန်လုံး သူတို့ နားထဲရောက်နေတာ၊ မျက်စိကမြင် အကုန်လုံး မြင်ကြတယ်။

အဲတော့ ရာဟု လာ သားတော်လေးလည်း စကားတတ်တယ်၊ ခုနစ်နှစ်အရွယ်ဆိုတော့ သူက သိတတ်တဲ့ အရွယ်ပေါ့။ ‘သုခါ တေ သမဏ ဆာယာ’ အရှင်ဘုရားရဲ့ အရိပ်ဟာ အေးမြလှပါတယ် ဆိုပြီး ဘာပြောတုန်း? ‘ဒါယဇ္ဇံ မေ သမဏ ဒေဟိ’ တဲ့ ၊ သူ့အမွေပေးပါတဲ့ ၊ အဓိကတော့ အဲဒါ အမွေပေးပါလို့ တောင်းတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက ဘာမမပြောဘူး၊ ဖခင်ဆိုတဲ့ ချစ်ခင်တဲ့ စိတ်နဲ့ အနားနားမှာ ကပ်လိုက်သွားတယ်၊ ဘယ်ထိအောင် လိုက်သွားတုန်းဆိုတော့ ကျောင်းတော်ထိ အောင် လိုက်သွားတယ်။

ကျောင်းရောက်တဲ့ အခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ရှင်သာရိပုတ္တရာကို ပြောလိုက်တယ်၊ "သာရိပုတ္တရာတဲ့ ၊ ရာဟု လာ အမွေတောင်းနေတယ် တဲ့ ၊ လောကီအမွေတွေဆိုတာ ပူပန်ဆင်းရဲမှု ကိုသာပေးနိုင်တယ်" (ဟု

တံတာပေါ့၊ ပစ္စည်းဥစ္စာဆိုတာ ရ လာပြီဆိုရင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုက စပြီး ဒုက္ခပဲလေ၊ မယုံလို့ ရှိရင် ဟောဒီပရိသတ်ကို စိန်ဘယက်တစ်စုံ ပေးလိုက်မယ်၊ ပေးလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် သူ့စိတ်ထဲမှာ မလုံမခြုံတွေ ဖြစ်ကုန်မှာ ၊ ဘယ်နားထိုင်ရမှန်းမသိဖြစ်ကုန်မှာ ၊ ငါ့ဟာများ လူမြင်မှာ လား၊ မလုံမခြုံတဲ့ နေရာမှာ ဆို သူများ ခိုးသွားမှာ လားဆိုပြီး ပူပန်မှုက အရင်ဖြစ်လာတာ၊ တန်ဖိုးကြီးလေလေ ပူပန်ရတဲ့ စိတ်က များ လာလေလေပေါ့။)။

အဲတော့ မြတ်စွာဘုရားက ရှင်သာရိပုတ္တရာကိုပြောတယ် "လောကီအမွေဆိုတာ စိတ်ကို ပင်ပန်းစေတယ်၊ ဒါကြောင့် ရာဟု လာကို အင်မတန်မှ စိတ်နှလုံးအေးချမ်းပြီး ငါကိုယ်တိုင် ဖဲ-နှစ် ပတ်လုံး ကြိုးပမ်းလို့မှ ရရှိလာတဲ့ ဓမ္မအမွေကိုပေးမယ်၊ ရာဟု လာကို သင်္ကန်းဝတ်ပေးလိုက်"လို့ ပြောတယ်။

ဟောဒီကလေးလေးဟာ ခုနစ်နှစ်အရွယ် ဘာမသိညာမသိနဲ့ ကတုံးတုံးပြီး ကိုရင်ဝတ်သွား ရတာနော်၊ ခုနစ်နှစ်အရွယ်လေး ကျောင်းရောက်သွားတယ်ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်နော်၊ အဖေဆိုတဲ့ သံယောဇဉ်နဲ့ သာ သူလိုက်သွားတာ၊ နဂိုတုန်းက အမေရင်ခွင်ထဲမှာ နေတဲ့ ကလေးလေး၊ အဖေဆိုတဲ့ သံယောဇဉ်နဲ့ လိုက်သွားပြီး ဟိုရောက်တော့ သင်္ကန်းဝတ်ပေးလိုက်တယ်။

ရဟန်းသံဃာတွေကြားမှာ ကိုရင်ဝတ်ပေးပြီး ထားလိုက်တယ်၊ ကိုရင်ဝတ်ပေးပြီး မြတ်စွာဘုရားက ဒီအတိုင်း ပစ်ထားသလားဆိုတော့ မပစ်ထားပါဘူး၊ ဒီကလေးလေးဟာ သူ့တာဝန် ဖြစ်လာတယ်၊ လောကအမြင်နဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း တာဝန်တစ်ခုဖြစ်လာတယ်၊ ဘုရားက တာဝန်ကျေအောင် ဆောင်ရွက်တယ်လို့ ပြောရမယ်။ သားဆိုတဲ့ သံယောဇဉ်

နဲ့ လုပ်တာ မဟုတ်ဘူး နော်၊ (လောကလူတွေက သံယောဇဉ်နဲ့ ပဲ ကြည့်ကြမှာ ပေါ့) မြတ်စွာဘုရားကတော့ သံယောဇဉ်မရှိ တော့ ဘာနဲ့ ကြည့်၊ တာဝန်နဲ့ ကြည့်တာ။

သားသမီးဆိုတော့ ပိုပြီး တာဝန်ရှိတယ်၊ ကိုရင်ဝတ်ပေးလိုက်တဲ့ ရာ ဟု လာလေး ခုနစ်နှစ် အရွယ် သူလက်ထဲရောက်လာတဲ့ အခါ မြတ်စွာ ဘုရားက ဆုံးမရပြီ၊ ကလေးဆိုတာ ပါးစပ်ကလည်း ပဲ ပြောချင်ရာပြော တတ်တဲ့ အရွယ်ကိုး၊ စကားတတ်စဆိုတော့ ပြောချင်ရာ ပြောတာပေါ့၊ အကျိုးမရှိတဲ့ စကား၊ အကျိုးရှိတဲ့ စကားဆိုတာ ခွဲခြားနိုင်ခြင်းမရှိသေး ဘူး၊ အကျိုးမရှိတဲ့ စကားတွေများ မပြောမိ အောင် မိဘတွေက သွန်သင်ပေးဖို့ လိုအပ်လာတယ်၊ အမေနဲ့ ခွဲပြီး အဖေနဲ့ အတူလာနေတော့ တာဝန် ဝတ္တရားတွေ အားလုံးဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အပေါ်မှာ ကျတာပေါ့။

ဒါကြောင့် မို့ ရာဟု လောဝါဒသုတ်တွေ ပေါ်လာတာ။ စိကာစဉ်ကာ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ခုနစ်နှစ်အရွယ် ရာဟု လာကိုဟောတာ နှစ်သုတ် ရှိတယ်၊ အဲဒီနှစ်သုတ်ထဲမှာ ‘ကုမာရပဉ္စာ’ ဆိုတာ ပါတယ်။ ဟိုစကား ဒီ စကားတွေ မပြောမိအောင်၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးတက်အောင် အမေး အဖြေလေး လုပ်ခိုင်းထားတယ်၊ ဂဏန်းသင်ပြီးသားလည်း ဖြစ်၊ အမေး အဖြေလည်း တတ်သွား၊ တရားဓမ္မလည်း နားထဲဝင်သွားအောင် မြတ်စွာဘုရားက ရာဟု လာ သားတော်လေးကို သင်ပေး တာတဲ့ ။

အမေးအဖြေ ၁၀-ပုဒ်ရှိတယ်။ ‘ခုဒ္ဒကပါဌ’ ဆိုတဲ့ ပါဠိတော်မှာ ‘ကုမာရပဉ္စာ’ဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ မှတ်တမ်းတင်ထားတာရှိတယ်၊ မှတ်တမ်းတင် ထားလို့ ဘုန်းကြီးတို့ တတွေ သိခွင့်ရ တယ်ပေါ့။ ရာဟု လာမင်းသား လေး ကိုရင်ဝတ်ပြီးနောက် ဘာတွေသင်ပေးတုန်းဆိုရင် ‘ဧကံ နာမ ကိ’ ?’၊ တစ်ခုဆိုတာဘာလဲ?တဲ့ ၊ ကလေးတွေကို စိတ်ဝင်စားအောင် တရား

သင်ပေးတဲ့ သဘော ဖြစ်တယ်။

‘ဧကံ နာမ ကိ?’ ရာဟု လာ တစ်ခုဆိုတာဘာလဲ? ဟော စဉ်းစားခိုင်းတာ၊ ဂဏန်း ၁-ခုကနေ ၁၀-ခုထိအောင် သင်ပေးတယ်။ အဲဒီမှာ မေးခွန်းလေးတွေ မေးထားတာ၊ ‘ဧကံ နာမ ကိ?’ တစ်ခု ဆိုတာဘာလဲ၊ ‘ဒွေ နာမ ကိ?’ နှစ်ခုဆိုတာဘာလဲ၊ သုံးခုဆိုတာဘာလဲ၊ လေးခုဆိုတာဘာလဲကနေ နောက်ဆုံး ဆယ်ခုဆိုတာဘာလဲ၊ မေးခွန်းလေးတွေထုတ်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက အဖြေပါ သင်ပေးတာ။

‘ဧကံ နာမ ကိ?’ တစ်ခုဆိုတာဘာလဲ?၊ အဖြေက ‘သဗ္ဗေသတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ’ တဲ့ ။ လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ နေ့စဉ်နှင့် အမျှ ရှောင်လို့ မရတဲ့ တစ်ခုဟာ ဘာလဲလို့ ဆိုရင် အစာအာဟာရပဲ။ သတ္တဝါတွေအားလုံးဟာ အစာကြောင့် အသက်ရှင်နေကြတယ်။ အစာစားရလို့ အသက်ရှင်ကြတယ်၊ တစ်ခုဆိုတာ အဲဒါကိုပြောတာပါတဲ့ ၊ သတ္တဝါအားလုံး အသက်ရှင်ဖို့ တညီတည်း အမှီပြုကြရတဲ့ အရာ တစ်ခုကိုပြောတာ။ (တခြားတစ်ခုတွေကလည်း ရှိသေးတယ်လေ၊ နေဆိုတာ တစ်ခုပဲရှိတယ်၊ လဆိုတာ တစ်ခုပဲရှိတယ်၊ အဲဒီတစ်ခုတွေကို ပြောတာ မဟုတ်ဘူး) ‘ဧကံ နာမ ကိ?’ တစ်ခုဆိုတာ ဘာလဲ၊ ‘သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ’ တို့ နေ့စဉ်နှင့် အမျှ မှီခိုအားထားနေရတာ ဘာလဲလို့ ဆိုရင် ‘အာဟာရ’ ပဲ။

ဒါကြောင့် မို့ နေ့စဉ်နှင့် အမျှ လုပ်နေရတာကလည်း ပဲ စိတ်ပျက်ပြီး ငွေစရာကောင်းတယ်၊ နေ့တိုင်းစားနေရတဲ့ ဒုက္ခကို တရားသံဝေဂ ရစိမ့်သောငှာ မြတ်စွာဘုရားက ဂဏန်းနဲ့ တွဲဖက်ပြီးတော့ သင်ပေးတာ။

နောက်တစ်ခါ သင်တာက ဘာတုန်း၊ နှစ်ခုဆိုတာဘာလဲ? လို့ ဆိုတာ၊ အေး လူတွေရဲ့ သန္တာန်မှာ နှစ်ခုရှိတယ်၊ သာမန်အနေကတော့

တွေးကြလိမ့်မယ်၊ မျက်စိကလည်း နှစ်လုံးရှိတယ်ပေါ့၊ နားကလည်း နှစ်ဖက်ရှိတယ်၊ နှာခေါင်းကလည်း နှစ်ပေါက်ရှိတယ်၊ နှစ်ခုဆိုတာ အဲဒါများ ပြောတာ လား၊ နှစ်ခုတွေ များ နေတယ်။ အဲတော့ နှစ်ခုဆိုတာ တစ်မျိုးတည်းပဲဖြစ်ရမယ်၊ နှစ်ခုဆိုတာ ဘာလဲ ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက သင်ပေးတယ်၊ အကျိုးမရှိတာတွေမမှတ်နဲ့ ၊ အကျိုးရှိတာတွေမှတ်ဖို့ ဆိုပြီး ‘**ဒွေ နာမ ကိ**’ နှစ်ခုဆိုတာဘာလဲဆိုရင်၊ ‘**နာမရူပ**’ လူတွေရဲ့ သန္တာန်မှာ ရုပ်နဲ့ နာမ်ဒီနှစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ ဟော - ငယ်ငယ်ကလေးကတည်းက တရားလမ်းကြောင်းပေါ်ရောက်အောင် မြတ်စွာဘုရား က သားတော်ရာဟု လာကို ပို့ပေးတာ။

ဟုတ်ပြီ၊ တစ်ခုဆိုတာဘာလဲသိပြီ၊ နှစ်ခုဆိုတာလဲသိပြီ၊ နောက်တစ်ခု၊ ဂဏန်းတစ်လုံး ထပ်တိုးလိုက်မယ်၊ **သုံးခုဆိုတာဘာလဲ**? မြတ်စွာဘုရားက သင်ပေးတာ၊ သုံးခုဆိုတာ ရာဟု လာ တခြား မဟုတ်ဘူး ။ တို့တတွေမှာ **အာရုံနဲ့ တွေ့တဲ့ အခါ ခံစားချက်သုံးမျိုး** ရှိတယ်၊ ဟုတ်တာပေါ့။ ကောင်းတာနဲ့ တွေ့ရင် ပျော်တယ်လေ ကြိုက်တယ်၊ မကောင်းတာနဲ့ တွေ့ရင် စိတ်ညစ်တယ်၊ ကောင်း မကောင်း မဟုတ်ဘူး ဆိုလို့ ရှိရင် ပျော်တာလည်း မဟုတ်ဘူး စိတ်ညစ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ ရှိနေတာ။ အဲတော့ ခံစားမှုဟာ သုံးမျိုးရှိတယ်ပေါ့၊ အဲဒီသုံးခုရှိတာကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ သုံးခုဆိုတာ ခံစားမှုသုံးမျိုးကို မှတ်ရမယ်ဆိုတာ ဝေဒနာသုံးမျိုးကို သင်ပေးလိုက်တယ်။

နေ့ ၁ က် လေးခုဆိုတာ ဘာလဲ?၊ ဂဏန်းတစ်လုံး ထပ်တိုးပြီး မှတ်ခိုင်းတဲ့ အခါမှာ လေးခု ကတော့ ဒီသုတ္တန်မှာ မြတ်စွာဘုရားက **သစ္စာလေးပါး**လို့ ဒီလိုပဲပြောတယ်၊ **အမှန်တရားလေးမျိုး** ရှိတယ်ပေါ့၊ ဒုက္ခရယ်၊ သမုဒယရယ်၊ နိရောဓရယ်၊ မဂ္ဂရယ်၊ လောကမှာ တကယ့်အမှန်

တရားဆိုတာ ဒီလေးမျိုးပဲ ရှိတယ်တဲ့ ၊ ဟော-သစ္စာလေးပါးကို ဒီလိုသင်ပေးတယ်။

နောက်တစ်ခါ ငါးခုဆိုတာဘာလဲ? လို့ မေးလိုက်တဲ့ အခါ လူတွေမှာ တဏှာအမြင် ဒိဋ္ဌိအမြင်နဲ့ စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးရှိတယ်၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်လို့ ဆိုတဲ့ ဒီငါးခုအပေါ် မှာ စွဲလမ်းကြတယ်၊ တဏှာအမြင်၊ ဒိဋ္ဌိအမြင်တွေနဲ့ စွဲလမ်းကြတဲ့ ခန္ဓာငါးမျိုး၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့ ဒီလိုခေါ်တယ်၊ အဲဒါ ၅-ဂဏန်းကို မြတ်စွာဘုရားက သင်ပေးတယ်။

ဒါဖြင့် ‘ဆ နာမ ကိ?’ ခြောက်ခုဆိုတာ ဘာလဲ?၊ ဘုန်းကြီးတို့ တတွေမှာ ခြောက်ခုရှိတယ်၊ အပြင်ဘက်က အာရုံတွေနဲ့ ဆက်သွယ်ဖို့ ရာအတွက် အင်္ဂါရုပ်ခြောက်ခုရှိတယ်၊ အဲဒါ ဘာလဲလို့ ဆိုတော့ ‘မျက်စိရယ် ၊ နားရယ်၊ နှာခေါင်းရယ်၊ လျှာရယ်၊ ကိုယ်ရယ်၊ စိတ်ရယ်’ဆိုတဲ့ ဟော S ense Organs ခြောက်ခုရှိတယ်။

ဒါတွေနဲ့ ပဲ နေ့စဉ်ဆက်သွယ်နေတာ၊ ဟော ခြောက်ခုဆိုတာ ‘အဇ္ဈတ္တိကာယတန’ ခြောက်ပါးတဲ့ ၊ အာရုံတွေရဲ့ အခြေခံ၊ စိတ်တွေရဲ့ ဖြစ်ပေါ်ရာ ခြောက်မျိုးရှိတယ်ဆိုပြီးတော့ ၆-ဂဏန်း ကို ဖော်ထုတ်ပြီးတော့မေးတယ်၊ ဒါတွေကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလို့ ရှိရင် အဆင့်ဆင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားလို့ ရလာတဲ့ သဘောတွေကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောနေတာနော်၊ ကလေးငယ်နဲ့ တန်ရုံလောက်ပဲ မြတ်စွာဘုရားက ဂဏန်းသဘောလေးတွေကို မှတ်ခိုင်းထားတာ၊ ဟော ခြောက်ခုသိပြီ။

‘သတ္တ နာမကိ?’ ခုနစ်ခုဆိုတာ ဘာလဲ?၊ မြတ်စွာဘုရား ဘာသင်ပေးတုန်းဆိုတော့ ခုနစ်ခု ဆိုတာ အသိဉာဏ်ဖြစ်ဖို့ ရာ အကြောင်းတရားခုနစ်မျိုးရှိတယ်တဲ့ ၊ ဘုန်းကြီးတို့ တတွေ နားလည် နေတဲ့ ဗောဇ္ဈင်

ခုနစ်ပါးပေါ့။ ဗောဇ္ဈင်ဆိုတာ ‘ဗောဓိ+အင်္ဂ’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးကနေ ဖြစ်ပေါ်လာတာ။ ‘ဗောဓိ’ ဆိုတာ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာတာ။ ‘ဗောဓိ’ ဆိုတာ အသိဉာဏ်။ ‘အင်္ဂ’ ဆိုတာ ရရှိခြင်း ရဲ့ အကြောင်းတရားတဲ့ ၊ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ဖို့ ရာအတွက် ဒီစွမ်းရည်သတ္တိတွေနဲ့ ကိုယ်သန္တာန်မှာ အသိဉာဏ်ရအောင် လုပ်ရမယ်တဲ့ ၊ ဟော ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး၊ (၇)ခုပဲတဲ့ ၊ ၇-ဂဏန်းကို ဖော်ပြ လိုက်တယ်။

ရှစ်ခုဆိုတာဘာလဲ? လို့ ၊ တစ်ခါ ဂဏန်းတစ်လုံးတိုးမေးပြီး ဖြေပေးလိုက်တယ်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တဲ့ ၊ ‘မဂ္ဂ’ဆိုတာ လမ်းကြောင်းပဲ၊ ဘယ်သွားတဲ့ လမ်းကြောင်းလဲဆိုရင် နိဗ္ဗာန်သွားတဲ့ လမ်းကြောင်း ပဲပေါ့။ အဲဒီ ‘မဂ္ဂ’ဆိုတာဟာ (၈)ခုနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ အရာ ဖြစ်တယ်ပေါ့။ ဒါကြောင့် မို့လို့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၊ အဲဒီမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဒီစွမ်းအားတွေ မိမိတို့ သန္တာန်မှာ ရပြီဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ထိအောင် ပေါက်ရောက်သွားနိုင် တယ်ပေါ့။ ဒီလမ်းကြောင်းကပဲ သွားရတာ၊ အဲဒါ ၈-ဂဏန်းအနေနဲ့ မြတ်စွာဘုရားသင်ပေးတာ။ ဆိုလိုတာက မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပွားမယ်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်မယ့် အကြောင်းကို သင်ပေးတဲ့ သဘောပဲပေါ့။ ဂဏန်းကို ဆက်ပြီးသင်ပေးတာ ကလေးလေး စိတ်ဝင်စားအောင်လို့ ။

ဒါဖြင့် ကိုးခုဆိုတာဘာလဲ?၊ သတ္တဝါတွေကို ခြုံငုံပြီးတော့ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုလို့ ရှိရင် သတ္တဝါ တွေရဲ့ ဘုံဟာ ဒီကိုးမျိုးပဲ ရှိနိုင်တယ်ပေါ့။ သတ္တဝါတွေနေတဲ့ ဘုံတွေဟာ ကိုးမျိုးပဲရှိတယ်။ အဲဒါကို ‘သတ္တာဝါသ’ လို့ ခေါ်တယ်။ ‘သတ္တ+အာဝါသ’ သတ္တဝါတွေနေထိုင်ရာဘုံလို့ ပြောတယ် ၊ ကိုးမျိုး ဆိုတာ သဘာဝအားဖြင့် ခွဲခြားပြီးတော့ကြည့်တယ်။ ၃၁-ဘုံကို ပဲ ၉-ခုဖြစ်အောင် ချုံ့ပြောတာ။

ဆိုပါစို့၊ လူတွေဆိုတာ မွေးလာတဲ့ စိတ်တွေကလည်း ပဲ ကွဲပြားခြား

နားကြတယ်။ ရပ်ရည် ပုံသဏ္ဌာန်တွေကလည်း ကွဲပြားခြားနားကြတယ် ။ လူသားတွေကိုကြည့်၊ မြန်မာလူမျိုးတွေတောင် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် မတူတာတွေအများကြီးပဲပေါ့နော်။ နိုင်ငံခြားသားတွေနဲ့ ကွာခြား တာတော့ အင်မတန်မှ ထင်ရှားတယ်ပေါ့။ အဲတော့ လူတွေဟာ ‘နာနတ္ထကာယ နာနတ္ထသညီ’ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကလည်း အမျိုးမျိုး၊ စိတ်တွေကလည်း အမျိုးမျိုး။

ဒါကြောင့် မို့ လူတွေတို့ ၊ အချို့နတ်တွေတို့ ၊ အချို့သတ္တဝါတွေတို့ ၊ တိရိစ္ဆာန်လောကပဲ ကြည့် လိုက်ဦးပေါ့။ ကြောင်ကတစ်မျိုး၊ ခွေးကတစ်မျိုး၊ ကြက်ကတစ်မျိုး သဏ္ဌာန်တွေ ကွဲပြား ခြားနားမှု ရှိကြတယ်။ မတူညီကြဘူးပေါ့။ အဲလိုမတူညီတဲ့ သတ္တဝါတွေရှိတဲ့ ဘုံတွေကိုစုပြီးတော့ ‘နာနတ္ထ ကာယ နာနတ္ထသညီ’ဆိုတာ တစ်ခုယူတယ်။ အဲတော့ ကိုးခုဆိုတာ ဘာလဲဆိုရင် သတ္တဝါတွေ ဖြစ်ရာ ဘုံကိုးမျိုး လို့ ဒီလိုပြောလိုက်တာနော်။

သတ္တဝါဖြစ်ရာ ဘုံကိုးမျိုးဆိုတာ (၁) ရုပ်ခန္ဓာတို့ ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ် အမှတ်သညာတို့ ကွဲပြား ခြားနားတဲ့ သတ္တဝါတွေတည်ရှိရာ ဘုံကတစ်မျိုး၊ အဲဒါကိုပဲ လှည့်ပြီးတော့ ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါ (၂) ရုပ်ခန္ဓာ ကွဲပြားပေမယ့်လို့ ပဋိသန္ဓေ စိတ်အမှတ်သညာခြင်းတူတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ နေရာဌာနက တစ်မျိုး (၃) နောက် ပဋိသန္ဓေသညာတော့ တူပြီးတော့ ရုပ်ခန္ဓာတွေကွဲပြားတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ ဘုံဌာန က တစ်မျိုး၊ (၄) ပဋိသန္ဓေလည်း တူတယ်၊ ရုပ်ခန္ဓာလည်း တူတယ်ဆိုတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ ဘုံဌာနက တစ်မျိုး။ ပါဠိလို ၁။ နာနတ္ထကာယ နာနတ္ထသညီ၊ ၂။ နာနတ္ထကာယ ဧကတ္ထသညီ၊ ၃။ ဧကတ္ထကာယ နာနတ္ထသညီ၊ ၄။ ဧကတ္ထကာယ ဧကတ္ထသညီ လို့ ဟောဒီလို ၄-မျိုးရတယ်။

နောက်တခါ အမှတ်သညာ ကင်းမဲ့တဲ့ သတ္တဝါဆိုတာ လောကမှာ ရှိသေးတယ်။ သူ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှု သမာဓိစွမ်းအားနဲ့ သူဖြစ်တဲ့ ဘဝမှာ အသိစိတ်ကင်းမဲ့ပြီးတော့ ဖြစ်သွား တယ်။ အဲဒါကို အသညသတ်ဘုံလို့ ပြောတာ။ အဲဒါက တစ်ခု။ နောက် နာမ်ချည်းဖြစ်တဲ့ အရူပဘုံက ဘုံဆိုတော့ အားလုံးပေါင်းလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ‘သတ္တဝါသ ဘုံ ကိုးဝ’လို့ ဒီလိုပြောတာနော်။ သတ္တဝါတွေရဲ့ ဖြစ်ရာ ဘုံ ၉-ပါး၊ ၉-ဂဏန်းကို အဲဒါနဲ့ ထုတ်တယ်ပေါ့နော်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုဖို့ ရာအတွက် ဘုံဆိုတာ ငြီးငွေ့စရာကြီးပဲ။ ဘုံထဲမှာ ကျင်လည်နေမယ်ဆိုရင် ဒုက္ခ တွေရောက်မှာ ပဲဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားက ရှင်းပြဖို့ ၉-ဂဏန်းနဲ့ ‘သတ္တဝါသဘုံကိုးဝ’လို့ ရှင်းပြ တယ်ပေါ့။

ဟော နောက်ဆုံး တစ်ဆယ်ဆိုတာ ဘာလဲ? မေးပြီးတော့ သင်ပေးတာကြည့်၊ ဒါတွေ ပြီးငွေ လို့ တရားအားထုတ်လိုက်ပြီဆိုရင် ဘာဖြစ်သွားမလဲ၊ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ရပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်သွားမှာ မဟုတ်လား။ အဲဒီရဟန္တာဖြစ်သွားလို့ ရှိရင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ပြည့်စုံနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းဟာ ဆယ်မျိုး ရှိတယ်တဲ့ ၊ အဲဒီဆယ်မျိုးကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက ‘ဒဿ နာမ ကိ’၊ ရာဟု လာ ဆယ်ခုဆိုတာဘာလဲ?၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အင်္ဂါဆယ်ပါး နဲ့ ပြည့်စုံတယ်။

မှန်ကန်တဲ့ ဒီတရားဓမ္မကို မှန်မှန်ကန်ကန် ကျင့်သုံးဆောက်တည်သွားတဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တွေမှာ အင်္ဂါဆယ်မျိုး၊ အင်္ဂါဆယ်မျိုးဆိုတာ ဘာလဲလို့ ဆိုရင် မဂ္ဂင် ၈-ပါးရယ်၊ မဂ္ဂင် ၈-ပါးကို နောက်ထပ် ထပ်ဖြည့်လိုက်တဲ့ နှစ်ခုကတော့ ‘သမ္မာဉာဏနဲ့ သမ္မာဝိမုတ္တိ’ နှစ်ခုပဲ၊ ‘သမ္မာဉာဏ’ ဆိုတာ မှန်မှန်ကန်ကန် သိမြင်တဲ့ အသိဉာဏ်

နဲ့ ၊ ‘သမ္မာဝိမုတ္တိ’ ဆိုတာ မှန်ကန်သော နည်းလမ်းဖြင့် ကိလေသာတွေ က လွတ်မြောက်သွားတာတဲ့ ။

တရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ (၁)ဂဏန်းကနေ စပြီးတော့ (၁၀)ဂဏန်းအထိ တရားမလွတ် အောင် ဒီမေးခွန်းလေးတွေ မေးမေးပြီး ဖြေခိုင်းတာ၊ ခုနစ်နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်ကို သင်ပေးတာတဲ့ ။

အဲဒီ ရာဟု လာကို သင်ပေးတဲ့ အမေးအဖြေကို အတော်ကိုဆင်းရဲလို့ တောင်းစားရတဲ့ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကို သင်ပေးတယ်။ သုဿာန် ထဲမှာ နေပြီး တောင်းစားရတဲ့ ကလေးလေး တစ်ယောက်ပဲ။ သူ့နာမည် ကို ‘သောပါက’ လို့ ခေါ်တာပေါ့။ အဲဒီ ကလေးငယ်ကိုလည်း ဒီလို သင် ပေးတယ်။ နောက် မြတ်စွာဘုရားက မေးတယ်၊ **တစ်ဆိုတာဘာလဲ၊ နှစ် ဆိုတာဘာလဲ** မေးလိုက် တဲ့ အခါ သူက မှန်မှန်ကန်ကန် ဖြေတတ်တယ်။ အဲဒီ ကလေးငယ်က အကုန်လုံး ဘုရားသင်ပေး ထားတဲ့ အတိုင်း မှန်မှန် ကန်ကန် ဖြေတတ်လို့ သူ့ကိုလည်း ခုနစ်နှစ်အရွယ်မှာ ပဲ ရဟန်းအဖြစ် မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်ပြုပေးလိုက်တယ်။ ဘုရားလက်ထက်တုန်းက ခုန ခ်နှစ်သား ရဟန်းငယ်တွေ ရှိတယ်ပေါ့၊ ခုခေတ်တော့ ရဟန်းဖြစ်ဖို့ ဆို တာ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်မှ ရဟန်းဖြစ်နိုင်တာလေ။ အဲတော့ သောပါ က သာမဏေဆိုတာ ဒီမေးခွန်းတွေ ဖြေနိုင်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ခုနစ်နှ ခ်သားအရွယ် မှာ ပဲ ရဟန်းခံပေးလိုက်တယ်။

သားတော်ရာဟု လာကို မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ ခုနစ်နှစ်အရွယ် သင်္ကန်း ဝတ်ပေးလိုက်တဲ့ နောက်မှာ မပြတ်မပြတ် အခု လို မေးခွန်းတွေ ထုတ်ထုတ်ပြီး သင်ပေးတာ၊ အဆင့်မြင့်တဲ့ တရားဓမ္မ တွေကို သင်ပေးပြီးသွားတာ။

အမွလဋ္ဌိက ရာဟု လောဝါဒ

နောက် ‘အမွလဋ္ဌိက ရာဟု လောဝါဒသုတ်’ ဆိုပြီး မှတ်တမ်းတင်ထားတာ ရှိတယ်။ အဲဒီ ခုနစ်နှစ်အရွယ်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဒီကလေးငယ်နားလည်အောင် အထူးဟောတဲ့ တရားတစ်ပုဒ် ဖြစ်တယ်။

ကလေးငယ်တွေဟာ ငယ်ရွယ်တဲ့ အချိန်တွေမှာ လိမ်ပြောတတ်တယ်။ အဲဒါကို မိဘတွေက မထိန်းသိမ်းတတ်ဘူးဆိုရင် ဒီကလေးဟာ ကြီးသည့် ထိအောင် လိမ်တတ်တဲ့ ကလေးဖြစ်သွား တတ်တယ်ပေါ့။ အဲတော့ မလိမ်အောင် သွန်သင်ပေးရမယ်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်ဆိုတော့ ကြောက်လို့ ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာကြောင့်ပဲဖြစ်ဖြစ် လိမ်ပြောတာ၊ လိမ်တာဟာ ကလေးလေးတွေအဖို့ မှာ မုန့်စားသလို ပဲနော်။ မှန်မှန်ကန်ကန်ပြောရင် လူကြီးတွေက ငါ့ရိုက်မှာ လား မာန်မှာ လားဆိုတာ ကြောက်တာ နဲ့ လည်း လိမ်တာပဲပေါ့နော်။ အဲဒီလို ခုနစ်နှစ်အရွယ် ကလေးလေးဟာ လိမ်တတ်မှာ စိုးလို့ မြတ်စွာဘုရားဟာ ရာဟု လာကို မလိမ်ရအောင်သင်တဲ့ သုတ္တန်ဖြစ်တယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ တစ်တွေ အဖို့ မှာလည်း ပဲ အင်မတန်မှ တန်ဖိုးရှိတဲ့ တရားတစ်ပုဒ်ပါပဲ။

တစ်ရက်တော့ မြတ်စွာဘုရားက ရာဟု လာကိုခေါ်တယ်။ ရာဟု လာ ငါနဲ့ လိုက်ခဲ့ဆိုပြီး ခေါ်သွားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ခြေဆေးတဲ့ နေရာမှာ ထိုင်ပြီး ခြေဆေးဖို့ ခပ်ထားတဲ့ ရေအိုးထဲက ခွက်ကလေးနဲ့ ရေခပ်ယူလိုက်တယ်။ ခပ်ယူပြီးတဲ့ အခါ ရေကလေးကို တစ်ဝက်သွန်ပြီး မြတ်စွာ

ဘုရားက မေးတယ် "ရာဟု လာ တွေ့လား ဟောဒီမှာ ရေခွက်ထဲမှာ ရေ တစ်ဝက်ပဲရှိတယ် တွေ့လား" ဆိုတော့ "တွေ့ပါတယ် ဘုရား"တဲ့ ၊ " လောကမှာ လိမ်ပြောတတ်တဲ့ လူဆိုတာ ကိုယ်ကျင့်တရား ပြည့်ပြည့်ဝဝ မရှိဘူး"တဲ့ ၊ ဟော ကိုယ်ကျင့်တရားဟာ မပြည့်ဝဘူးပေါ့၊ "ဒီခွက်ထဲက ရေတွေ မပြည့် သလိုပဲ လိမ်တတ်ပြီဆိုရင် မင်း ကိုယ်ကျင့်တရားတွေ မပြည့်နိုင်ဘူး" တဲ့ ။

အဲဒီလို ကလေးငယ်နားလည်တဲ့ စကားလုံးသုံးပြီး ရှင်းပြတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ခွက်ထဲက ရေတွေကို သွန်လိုက်တယ်၊ "ရာဟု လာ ဟောဒီခွက်ထဲမှာ ရေတွေရှိသေးလား" "မရှိတော့ဘူး ဘုရား" ရေတွေ သွန်လိုက်တယ်၊ "အေး အဲဒီလို သွန်လိုက်သလိုပဲ လိမ်ပြောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဟာ ကိုယ်ကျင့် တရားတွေကို အကုန်လုံး စွန့်ပစ်လိုက်တာနဲ့ အတူတူပဲ" တဲ့ ။

မြတ်စွာဘုရားက ခွက်ကို မှောက်ပြီးတော့ မေးတယ်၊ "ရာဟု လာ တွေ့လား ငါ့ခွက်ကလေး ကို မှောက်ထားတာ၊ အဲဒီခွက်ကလေး မှောက် လိုက်သလိုပဲ လိမ်ပြောတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အကျင့်တရား တွေဟာ အကုန်လုံးဇောက်ထိုးပဲ၊ ဘာမှ မရှိတော့ဘူးပေါ့၊ အကျင့်တရားတွေကို အကုန်လုံးမှောက်ပစ် လိုက်တာနဲ့ အတူတူပဲ" တဲ့ ။

နောက်တစ်ခါ မြတ်စွာဘုရားက ခွက်ကလေးကို ပြန်လှန်လိုက်တယ်၊ "ဟောဒီခွက်ထဲမှာ ဘာရှိလဲ ဘာမှ မရှိဘူး၊ အေး ခွက်ထဲမှာ ဘာမှ မရှိသလိုပဲ လိမ်ပြောတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်မှာ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုတာ ဘာမှ မရှိဘူးတဲ့ ၊ ဒါကြောင့် ရယ်စရာအနေနဲ့ တောင် လိမ်မပြောနဲ့ ၊ လိမ်တာဟာ အင်မတန်အပြစ်ကြီးတယ်"။

ကဲ ဘုရားဆုံးမတဲ့ စကားနဲ့ ဒီကနေ့ခေတ်ပြောနေကြတာတွေနဲ့ ဘ

ယ်လိုများ ကွာခြားနေကြ လဲ၊ ဒီကနေ့ခေတ်ကြတော့ အေး "မုသားမပါ လင်္ကာမချော" တဲ့ နော်၊ လင်္ကာချောအောင် မုသားလေး ထည့်ထည့်ပြီး တော့ ပြောနေကြရတာ။ မြတ်စွာဘုရားက ကြည့်-လိမ်ပြောတတ်လို့ ရှိရင်တဲ့ ဘာမှ ကိုယ်ကျင့်တရားမရှိတော့ဘူးလို့ ဒီလိုကို ဟောထားတာ၊ လိမ်မှာ စိုးလို့ နော်။

သုတ္တန်တစ်ခုမှာ ဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားဟောထားတာကြည့်၊

"ဧကံ ဓမ္မံ အတိတဿ။

မုသာဝါဒိဿ ဇန္တုနော" တဲ့ ၊ မှန်မှန်ကန်ကန်ပြောခြင်းဆိုတာ တစ်ခုကို ကျော်လွှားပြီးတော့ မုသားစကားဆိုတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အဖို့ မှာ တဲ့ "ဝိတိဏ္ဏ ပရလောကဿ၊ နတ္ထိ ပါပံ အကာရိယံ"၊ တမလွန်လောကကို မစဉ်းစားဘူး၊ လုံးဝလွှတ်လွှတ်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ မလုပ်တဲ့ အကုသိုလ်ဆိုတာမရှိဘူးတဲ့ ။

ဆိုလိုတာက လိမ်ပြောတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မလုပ်တဲ့ အကုသိုလ်မရှိဘူး၊ သူအကုန်လုပ်မယ်လို့ ပြောတာနော်၊ ဒါ လိမ်ခြင်းရဲ့ အပြစ်ကိုပြောတာ၊ မုသားစကားပြောပြီဆိုမှ တော့ ကျန်တဲ့ အကုသိုလ် တွေလည်း သူလုပ်မှာ ပဲတဲ့ ၊ ဒါပြောတာ၊ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုတော့ ကြည့်လေ၊ ဘာလုပ်လုပ် လိမ်လိုက်ရင် ပြီးသွားတာကိုး၊ အဲတော့ လုပ်ဖို့ ရာအတွက် ဘာမှ ဝန်မလေးတော့ဘူးလို့ ပြောတာ၊ အဲဒါကြောင့် မို့ ရာဟု လာကို မြတ်စွာဘုရားက လိမ်တဲ့ အပြောမျိုးတွေ ဖြစ်မှာ စိုးလို့ မလိမ်ရအောင် သူ့ကို နားချပြီးတော့ စိတ်ထဲမှာ စွဲသွားအောင် သင်ကြားပေးတာပေါ့။

မိဘလုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မိမိတို့ ရဲ့ သားသမီးတွေကို ဒီလိုပဲ သင်ကြားပေးရမှာ ပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားသင်ပေးသလို မလိမ်ရအောင် သင်ရမယ်၊ မလိမ်အောင် သင်မပေးဘဲနဲ့ ကလေးငယ်ကို ကြောက်အောင်

လုပ်ထားတဲ့ အခါ ကြောက်လို့ လိမ်တယ်။ နောက်ကျတော့ လိမ်လို့ ရမှန်းသိတော့ ဆက်လိမ်တာပေါ့။ နောက်ဆုံး လူလိမ်ကြီးဖြစ်သွားရော နော်၊ အဲတော့ မြတ်စွာဘုရားကတော့ သားတော်ရာဟု လာလေးကို ‘မု သာဝါဒ’ဆိုတဲ့ အမှန်တရားကို မပြောဘဲနဲ့ မဟုတ်တာကို ပြောတာ မျိုး မလုပ်မိဖို့ ဆုံးမတယ်။

အဲဒီလို အကြောင်းအရာ မမှန်ကန်တဲ့ စကားလုံးကို လုံးဝမပြောနဲ့ လို့ ပြောတာ၊ မမှန်မကန်တဲ့ စကားလုံးကို လုံးဝမပြောနဲ့ ၊ ရယ်စရာအ နေနဲ့ တောင် မပြောနဲ့ လို့ ဒီလိုပြောတာနော်၊ အဲဒီလို မြတ်စွာဘုရားက ‘ မုသာဝါဒ’ ကနေ ရှောင်ကြဉ်အောင် ရာဟု လာကို ရေခွက်ကလေးနဲ့ ပုံပြပြီး ဟောကြားဆုံးမပေးတယ်။ အဲဒီလို ဟောကြားဆုံးမပြီးတဲ့ အခါမှာ နောက် ဥပမာတစ်ခု မြတ်စွာဘုရား က ပြောတယ်။

"ရာဟု လာ၊ မင်း စစ်သုံးဆင်ကြီးတွေ မြင်ဖူးသလား" ဆိုတော့ "မြင် ဖူးပါတယ်ဘုရား"၊ နန်းတော်မှာ ကြီးပြင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတော့ ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ရထားတပ်ဆိုတာ ကြုံဖူးနေတာ ပေါ့နော်၊ အဲဒီစစ်တိုက်တဲ့ ဆင်ကြီးတွေဟာ အမြဲတမ်းလေ့ကျင့်နေရတာပေါ့၊ တိုက်ပွဲဝင်နေရတာ၊ ဆင်တွေကို ဘယ်လိုလေ့ကျင့်တာတုန်းဆိုလို့ ရှိရင် အိုး-ဆင်တွေကို လုံ တွေ့နဲ့ ထိုး၊ ဘယ်လောက် ထိအောင် ခံနိုင်ရည်ရှိသလဲဆိုတာ ဘယ်လုံနဲ့ ထိုးထိုး မမှုအောင် ဆင်ကို ဒီလို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေး ရတာ၊ ရှေ့က နေပြီးတော့ စစ်စည်ကြီးတွေ တီးတဲ့ အခါမှာ လည်း ပဲ ဆင်တွေဟာ လူ ပ်ရှားပြီးတော့ ထွက်ပြေးမသွားအောင်၊ ကြုံကြုံခံနိုင်အောင် အဲဒီလို လေ့ ကျင့်သင်ကြားပေးတာတွေကို ရာဟု လာဟာ မြင်ဖူးမှာ ပေါ့။

အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရားက "အဲဒီစစ်တိုက်တဲ့ ဆင်ကြီးတွေဟာတဲ့ စစ် ပွဲရောက်တဲ့ အခါ လက်နှစ်ဖက်၊ ခြေနှစ်ဖက်၊ အမြီးကို အသုံးပြုတယ်။

ခြေထောက်နဲ့ လည်း နင်းတယ်၊ အစွယ်နဲ့ လည်း ထိုးတယ်၊ သို့သော် သူ့ နှာမောင်းကိုတော့ အသုံးမချသေးဘူးတဲ့ ၊ ဒီဆင်ကြီးဟာ နှာမောင်းကို အသုံး မပြုသေးရင် အသက်မစွန့်သေးဘူးပေါ့၊ နှာမောင်းကအစ အကုန် လုံး အသုံးချပြီး တိုက်ပွဲဝင်ပြီဆိုရင်၊ အေး ဒီဆင်ကြီးဟာ တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့်ထားပြီးပြီ၊ အားလုံးကို သူတိုက်ပွဲဝင်နေပြီလို့ ဒီလိုသိရတယ်တဲ့ ၊ ဒီလိုသိရသလို ဆင်ကြီးဟာ ဘာမှ မခြွင်းချန်ဘူး၊ သူ့ရှိတဲ့ တတ်နိုင်တဲ့ အရာတွေ အားလုံး သူ့ခန္ဓာကိုယ်အသုံးချပြီး တိုက်ပွဲဝင်နေပြီဆိုလို့ ရှိရင် သူ့မလုပ်တာ ဘာမှ မရှိတော့ဘူးလို့ ပြောရသလိုပဲတဲ့ ၊ လိမ်တတ်တဲ့ လူဟာ သူ့မလုပ်တဲ့ အကုသိုလ်ဆိုတာ ဘာမှ မရှိတော့ဘူးလို့ ပြောတာ။

အဲတော့ ‘မုသာဝါဒ’ လိမ်လည်ပြောဆိုမှု မလုပ်ဖို့ ဒီ ‘အမွှလဠိက ရာဟု လောဝါဒသုတ်’ မှာ ခုနစ်နှစ်အရွယ်ကလေးငယ် သဘောပေါက်လိုက်နာနိုင်အောင် မြတ်စွာဘုရားက ဟောပြောတာ။

နောက် သွန်သင်ပေးပြီးတော့ လေ့ကျင့်တဲ့ လေ့ကျင့်မှုလေးတွေကို မြတ်စွာဘုရားက ပေးသေးတယ်၊ အဲဒါတွေလည်း ဘုန်းကြီးတို့ တတွေ လိုက်နာကျင့်သုံးလို့ အင်မတန် ကောင်း တယ်ပေါ့၊ မြတ်စွာဘုရားသင်ပေးတဲ့ လေ့ကျင့်ပေးဖို့ စဉ်းစားစရာလေးတွေက ဘာတုန်းဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားက "ရာဟု လာတဲ့ ၊ မှန်ဆိုတာ ဘာလုပ်ဖို့ တုန်း" တဲ့ နော် ။

အားလုံးပရိသတ်တွေ သိတယ်နော်၊ မှန်ဆိုတာ ဘာလုပ်ဖို့ လည်း ဆိုတာ ပြောမယ်ဆိုရင် ဖြေပုံခြင်းတော့ တူချင်မှ တူမှာ ၊ မှန်ဆိုတာကြည့်ဖို့ တဲ့ ၊ ကြည့်တာအဓိကလား၊ ကြည့်ပြီးတော့ ဘာလုပ်မှာ လည်း ဆိုတာ အဓိကလား၊ ကြည့်ပြီးဘာလုပ်မှာ ဆိုတာ ပိုအဓိကကျ

တယ်ဟုတ်လား၊ အဲတော့ ရှင်ရာဟု လာလို့ ခုနစ်နှစ်သားလေးက ဘယ်လိုဖြေတုန်းဆိုတော့ "ရာဟု လာ မှန်ဆိုတာ ဘာလုပ်ဖို့ တုန်း" ဆိုရင် "မှန်ဆိုတာ ကိုယ့်မျက်နှာကိုစစ်ဆေးဖို့ ပါ" တဲ့ ၊ သူပြောတာ ကြည့်ဖို့ လို့ မပြောဘူး၊ ဟုတ်ကဲ့လား၊ မှန်ဆိုတာ ကိုယ့်မျက်နှာမှာ ဘာတွေရှိတယ်ဆိုတာ စစ်ဆေးဖို့ ၊ ဟုတ်တာပေါ့၊ သနပ်ခါး လိမ်းထားရင် ညီမညီပေါ့နော်၊ မိတ်ကပ်လိမ်းထားရင် ညီမညီ ဒါကြည့်မှာ ပေါ့၊ သို့မဟုတ် မျက်နှာမှာ အနာအဆာ ရှိမရှိ ကြည့်ဖို့ ပေါ့။

ရှေးခေတ်တုန်းက မှန်ကို ကြေးမုံလို့ ခေါ်တာ၊ ခုခေတ်နဲ့ တော့ မတူဘူး၊ ခုခေတ်က ပြဒါး သုတ်ထားတဲ့ တကယ့်မှန်ကို မှန်လို့ ခေါ်တာပေါ့၊ ရှေးခေတ်တုန်းကတော့ ကြေးပြားကို ဝင်းနေအောင် ပွတ်ထားတာ၊ ကြေးမုံဆိုတာ ရှေးဟောင်း ပြတိုက်တွေထဲမှာ ရှိတတ်တယ်ပေါ့၊ အဲဒီကြေးပြားလေး ကို ဝင်းနေအောင် ပွတ်ထားပြီးတော့ ကြည့်တာ၊ အဲဒီကြေးမုံဆိုတဲ့ မှန်ဟာ ဘာလုပ်ဖို့ တုန်းဆိုတော့ "ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကြည့်ပြီးတော့ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ဖို့ ပါ" တဲ့ ၊ မျက်နှာမှာ ဘာရှိသလဲဆိုတာ သိဖို့ ပါတဲ့ ။

အေး၊ အဲဒီအတိုင်းပဲတဲ့ ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရမယ်တဲ့ ၊ အမှတ်တမဲ့ ဘာမှ မလုပ် နဲ့ တဲ့ ၊ အမှတ်တမဲ့ ဘာမှ မပြောနဲ့ တဲ့ ၊ အမှတ်တမဲ့ ဘာမှ မတွေးနဲ့ တဲ့ ။

ဟော လူ့လောကလူတွေမှာ အလုပ်သုံးမျိုးရှိတယ်၊ စိတ်နဲ့ တွေးတာရယ်၊ ပါးစပ်နဲ့ ပြောတာ ရယ်၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက် လုပ်တာရယ်၊ လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ ဒီအတိုင်းပဲလေ၊ မနက်မိုးလင်းလာတဲ့ အခါမှာ ၊ မနက်မိုးလင်းလို့ အိပ်ယာကထလိုက်တာနဲ့ ဘာကစတုန်းဆို တွေးတာကစတာပဲ မဟုတ်လား။ တွေးပြီးရင် ပြောပြီ၊ ပြောပြီး လုပ်ပြီ၊ ဟော ဒီလို

လာတာကိုး၊ အဲဒါကိုပဲ စာပေလိုပြော တော့ မနောက်တဲ့ ၊ ဝစီကံတဲ့ ၊ ကာယကံတဲ့ ။ စိတ်ထဲက တွေးတာကြံတာတွေကို မနောက်လို့ ခေါ်တာပဲ၊ ပါးစပ်ကထုတ်ပြောတာကို ဝစီကံလို့ ခေါ်တာပဲ၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက် လုပ်ကိုင်လှုပ်ရှားနေတာကို ကာယကံလို့ ခေါ်တာပဲ။

အဲဒီလို လူတွေဟာ နေ့စဉ်နဲ့ အမျှ စိတ်ထဲကကြံတွေးတယ်၊ နှုတ်ကထုတ်ပြောတယ်၊ လက်က လုပ်တယ်၊ အဲဒီ သုံးမျိုးလုံးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တော့ မြတ်စွာဘုရားက အပြစ်မဖြစ်အောင် မှန်ကြည့် သလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အမြဲတမ်းကြည့်ပြီးတော့ စဉ်းစားတဲ့ ၊ ဟုတ်လား၊ မှန်ကိုကြည့်ပြီး မျက်နှာကို ပြင်သလိုပဲတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြင်ရလိမ့်မယ်။

လူတွေရဲ့ ဖြစ်စဉ်နဲ့ ပြောရင် မနက် အိပ်ယာထလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် စိတ်ထဲမှာ အတွေးတွေ ဝင်လာတယ်၊ တွေးပြီး၊ တစ်ခုခုတွေးပြီး တွေးနေတာရှိတယ်၊ တွေးပြီးတာရှိတယ်၊ တွေးမယ့် အချက်တွေ ရှိတယ်ပေါ့၊ ပြောမယ်ဆိုလို့ ရှိရင် ကဲ တွေးပြီးလို့ ဆိုလိုက်တဲ့ အချိန်မှာ အဲဒီအတွေးကို မှန်ကြည့်ပြီး ဆင်ခြင်သုံးသပ်သလို ပြန်သုံးသပ်ရလိမ့်မယ်။

လောကလူတွေက တွေးပြီးတဲ့ နောက် ပြောတယ်၊ ပြောပြီးတဲ့ နောက် လုပ်လိုက်တယ်၊ ပြီးပြီ နော်၊ အဲဒီအတွေးကို ပြန်ပြီး သုံးသပ်တာရှိလား၊ မရှိဘူး၊ အပြောကိုပြန်ပြီး သုံးသပ်တာရော၊ မရှိဘူး၊ အလုပ်ကိုပြန်ပြီး သုံးသပ်တယ်ဆိုတာရော မရှိဘူး၊ မှန်ကြည့်တယ်ဆိုတာ ကြည့်ရုံကြည့်တာ မဟုတ်ဘူး ၊ သုံးသပ်တာနော်၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်တယ်။

အဲဒါကြောင့် မို့လို့ တစ်စုံတစ်ခု တွေးပြီးပြီဆိုရင် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြည့်ပါတဲ့ ၊ တွေးပြီးတဲ့ နောက်မှာ မပြောခင် သုံးသပ်ကြည့်လိုက်ဦး၊ " ငါ ဒါတွေ ဒါတွေတွေးပြီး၊ ငါတွေတဲ့ အတွေးဟာ ငါ့အတွက် ထိခိုက်သလား၊ သူများကို ထိခိုက်သလား၊ နှစ်ဦးလုံးကို ထိခိုက်သလား၊ သို့မဟုတ်

အပြစ်မကင်းတဲ့ အကုသိုလ်၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့ အရာလားဆိုတာ စဉ်းစားလိုက်ပါ"တဲ့ ၊ သုံးသပ်ကြည့်ပါတဲ့ ။

အဲဒီလို သုံးသပ်ကြည့်ရင် အဖြေက နှစ်မျိုးပဲထွက်နိုင်တယ်၊ မကောင်းတဲ့ အတွေးဆိုလို့ ရှိရင် သူများ လည်း ထိခိုက်မယ်၊ ကိုယ့်လည်း ထိခိုက်၊ နှစ်ဦးလုံးလည်း ထိခိုက်တယ်၊ ဒုက္ခဖြစ်စေတတ်တဲ့ အကုသိုလ်လည်း ဖြစ်မယ်ဆိုတော့ ဟောဒီ အဖြေထွက်လာတယ်ပေါ့။ ဟော- နောက်တစ်ခု အဖြေ တစ်ခုကတော့ သူများ လည်း မထိခိုက်ဘူး၊ ကိုယ့်လည်း မထိခိုက်ဘူး၊ နှစ်ဦးလုံးလည်း မထိခိုက်ဘူး၊ ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်တဲ့ အကုသိုလ်လည်း မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့ ဟောဒီအဖြေ။

အဲဒီအဖြေနှစ်ခုကြည့်ပြီးဟောတဲ့ ၊ မြတ်စွာဘုရားက မင်းတွေးနေတဲ့ အချိန်မှာ ပြန်ပြီးတော့ သုံးသပ်တဲ့ ၊ ငါတွေးနေတဲ့ အတွေးဟာ အဖြေထုတ်တဲ့ အခါမှာ တဲ့ ငါ့အတွက် အကျိုးမဲ့မယ့်ဟာလား၊ သူများ အတွက် အကျိုးမဲ့ဖြစ်မယ့်ဟာလား၊ အကုသိုလ်ဖြစ်မယ့်ဟာလားပေါ့လေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်မယ့် အတွေးမျိုးဆိုရင် ဆက်မတွေးနဲ့ တော့ ရပ်လိုက်၊ ကုသိုလ်ဖြစ်မယ့် အတွေးဆိုရင် ဆက်တွေးတဲ့ ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဆင်ခြင်သုံးသပ်တဲ့ နည်းစနစ်တွေကို ပြောတာ၊ တွေးတာကို အတွေး အတိုင်း မထားနဲ့ ၊ နောက်က ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု လိုက်ပေးရမယ်၊ အဲဒီလို လိုက်လိုက်တဲ့ အခါ အဖြေ ထွက်လိမ့်မယ်၊ အဖြေထွက်လာတဲ့ အခါမှာ မကောင်းတဲ့ အတွေးဆိုရင် ရပ်ထားလိုက်တဲ့ ၊ ကောင်းတဲ့ အတွေးဆို ဆက်တွေးလိုက်တဲ့ ။

အပြောနဲ့ ပတ်သက်လာရင်လည်း အဲဒီအတိုင်းပဲ "ငါပြောတဲ့ အပြောဟာ အကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့ အပြောလား၊ ကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့ အပြောလား" မပြောခင်၊ ပြောတော့မယ်ဆိုရင် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီး

အဖြေထုတ်လိုက်ပါ။ အကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့ အပြောမျိုးဆိုရင် မပြောနဲ့ ၊ ပြောနေလက်စဆိုရင် ရပ်ပစ်လိုက်တဲ့ ၊ ရှေ့ဆက်မပြောနဲ့ တော့တဲ့ ။ ပြောပြီးသားဖြစ်သွားရင် ဘာလုပ်မတုန်းဆို ပြောပြီးသား ဖြစ်သွားပြီးရင် ကိုယ်လေးစားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထဲက တစ်ဦးဦးထံသွား၊ သူဒါမျိုးဒါမျိုးတွေ ပြောမိပါတယ် မှားမိပါတယ်၊ နောက်ထပ် မပြောအောင် ဂရုစိုက်ပါမယ် "ဆိုပြီးတော့ ဝန်ချလိုက်တဲ့ ၊ ဟော Confession ခေါ်တာပေါ့နော်၊ " နောင် ဒါမျိုးမဖြစ်စေရပါဘူး" ဆိုပြီးတော့ ဝန်ချထားလိုက်တဲ့ ၊ ဒါ အပြောနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမဖြစ်တယ်။

ကဲ - မကောင်းတဲ့ အလုပ်၊ ကောင်းတဲ့ အလုပ်၊ အလုပ်တစ်ခုခုကို လုပ်တယ်ဆိုပါစို့၊ လုပ်တဲ့ အခါ မလုပ်ခင်၊ လုပ်နေတုန်း ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြည့်လိုက်ပါတဲ့ ၊ အဲဒီလို ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီး အဖြေ ထုတ်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်ဟာ အကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့ အလုပ်ဆိုရင်၊ လုပ်နေတုန်း ဆိုရင်လည်း ဆက်မလုပ်နဲ့ ရပ်ပစ်လိုက်၊ မလုပ်ရသေးရင်လည်း မလုပ်ဘဲနေလိုက်၊ ကဲ - လုပ်မိသွား ပြီးပြီဆိုရင် ဘာလုပ်မလဲဆိုတော့ ခုနလိုပဲ ဝန်ချလိုက်တဲ့ ၊ "ငါလုပ်တာ မှားသွားပြီ၊ နောက်ထပ်ဒါမျိုး မဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပါ့မယ်" လို့ ဝန်ခံကတိပေးလိုက်ပါတဲ့ ။

မိဘထံမှာ ဖြစ်စေ၊ ဆရာသမားထံမှာ ဖြစ်စေ တစ်ဦးတစ်ယောက်ဆီ သွားပြီး ဝန်ချတယ်ဆိုတာ ဟာ တခြား မဟုတ်ဘူး ၊ စိတ်ထဲမှာ မှတ်မှတ်သားသားဖြစ်ပြီးတော့ နောင် ရှောင်ကြဉ်နိုင်အောင်လို့ လုပ်တဲ့ သဘောပဲ၊ Confession ခေါ်တာပေါ့။ တခြားဘာသာဝင်တွေဆိုရင်လေ မဟုတ်တာလုပ်ပြီး လို့ ရှိရင် သူတို့ ဘုရားကျောင်းထဲသွားပြီး Confession လုပ်ကြတယ်ဆိုတာရှိတယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ လည်း ဘုန်းကြီးတွေ ဒေသနာကြားတယ်ဆိုတာ Confession လုပ်တာပဲ။ ဒီတစ်ခုလုပ်မိသွားပါပြီ။ လုပ်မိသွားတာကို အပြစ်လို့ မြင်သလား၊ မြင်ပါတယ်။ ဒါဖြင့် အဲဒီအပြစ်ကို နောင်မလုပ်အောင် ရှောင်မလား၊ ရှောင်ပါ့မယ်ဆိုပြီး ပဋိညာဉ်ပေးတာပဲ။ ဒေသနာကြားတယ်ဆိုတာ အဲဒါပြောတာ။ ဖွင့်ဟပြီးပြောလိုက်သဖြင့် ရင်ထဲမှာ လည်း ပဲ ရှင်းသွားတယ်။ ဖွင့်ဟဝန်ခံခြင်းဟာ ရင်ကို အေးသွားစေတယ်ပေါ့။

အဲဒီလိုမဟုတ်ရင် လူက မဟုတ်တာ လုပ်မိထားတယ်။ "ငါမဟုတ်တာ လုပ်မိတယ်။ လုပ်မိ တယ်"နဲ့ စိတ်ထဲမှာ ရင်လေးပြီး တွေးနေတတ်တယ်ပေါ့။ ဖွင့်ဟဝန်ခံပြီး အမှားကို ဝန်ခံလိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ရင်ပေါ့သွားတယ်။ အဲဒီသဘောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ကိုယ်လုပ်တာနဲ့ ပတ်သက် လာပြီး အဖြေထုတ်ကြည့်တဲ့ ၊ အဖြေထုတ်ကြည့်လို့ အကုသိုလ်အမှုမျိုး ဆိုရင်တော့ မလုပ်နဲ့ တဲ့ ရပ်ပစ်လိုက်ပါတဲ့ ၊ လုပ်မိသွားပြီဆိုလို့ ရှိရင် ပညာရှိထံဖြစ်စေ ကိုယ်လေးစားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထံဖြစ်စေ ဝန်ချပြီး "နောင် ဒါမျိုး မလုပ်တော့ပါဘူး"လို့ ပဋိညာဉ် ပေးလိုက်တဲ့ ။ အကယ်၍ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်ဟာ ကောင်းတဲ့ အလုပ်ဆိုလို့ ရှိရင် ကျေနပ်ဝမ်းသာပြီးတော့ ကောင်းတဲ့ အလုပ်ကို ဆက်လုပ်ဖို့ ပေါ့။ ဒီလိုဆိုလိုတာ။

သားတော်ရာဟု လာလေးကို "အမွေလဠိက ရာဟု လောဝါဒ" သုတ္တန်မှာ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုသင်ပေးတာ။ ဒီကနေ့ခေတ်မှာ လည်း ဒါကို နမူနာယူပြီး ငယ်ငယ်ထဲက လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေးမယ် ဆိုလို့ ရှိရင် အဖိုးတန်ဖြစ်လာမှာ ပဲ။

မြတ်စွာဘုရားက တရားဟောတယ်ဆိုတာ လူမမာသုံးဦးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်မှတ်သားသင့်တယ်။ လူမမာသုံးမျိုးရှိတယ်ပေါ့။ ဆေးကုသလည်း

မပျောက်တော့ဘူး၊ သေမှာ ပဲ။ နောက်တစ်ဦးက ဆေးကုကု မကုကု သူ
ဟာသူ ပျောက်သွားမှာ ပဲ။ နောက်တစ်ဦးကတော့ ဆေးကုမှ ပျောက်မ
ယ်၊ မကုရင် သေမယ်ဆိုတဲ့ လူနာ။ အဲတော့ ဆေးကုရင်ပျောက်မယ် မ
ကုရင် သေမယ်ဆိုတဲ့ လူနာအတွက် ဆေးကုသဖို့ လိုအပ်တယ်ပေါ့၊ ကျန်
တဲ့ လူတွေအတွက်က မလိုအပ်ဘူးလေ၊ သေချာစဉ်းစားကြည့်ရင် ကုကု၊
မကုကု သေမယ်ဆိုတဲ့ လူဟာ မလိုတော့ဘူးနော်၊ မလိုတော့ဘူး။ ကုကု
မကုကု ရောဂါ ပျောက်မှာ ပဲဆိုတဲ့ လူအတွက်လည်း မလိုအပ်ဘူး၊ လိုအ
ပ်တဲ့ လူဟာ ဘယ်သူတုန်းဆိုရင် မကုဘဲ ထားရင်သေမယ်၊ ကုလို့ ရှိရင်
အသက်ရှင်မယ်။ ဟော အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် လိုအပ်တယ်။

အဲဒါလိုပဲ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက တရားနာရမှ ၊ အသိဉာဏ်ရမယ်၊ ဆုံး
မဩဝါဒရမှ အသိဉာဏ် ရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကျတော့ ဆုံးမဩဝါဒပေးရတ
ယ်တဲ့ ၊ အချို့ကျတော့ ဆုံးမဩဝါဒပေးတာ ရသည် ဖြစ်စေ မရသည် ဖြ
စ်စေ မွေးကတည်းက သူ့ဟာသူ သန္ဓေကောင်းလို့ လိမ္မာလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ကရှိသေး တယ်၊ ဆုံးမဩဝါဒ ရသည် ဖြစ်စေ မရသည် ဖြစ်စေ သူ့ဟာ
သူ လိမ္မာလာတာတဲ့ ကလေးက ရှိတယ်။

အေးတချို့ကတော့ ဘယ်လိုပဲဆုံးမ ဆုံးမနော်၊ သန္ဓေကိုက
မကောင်းလို့ ဘယ်လို ဆုံးမလို့ မှ မရဘူး။ အလေအလွင့်ဖြစ်ပြီးတော့ မို
က်မဲသွားမယ့်ကလေးမျိုးကလည်း ရှိတာပဲ၊ အဲတော့ ဒီလို သုံးမျိုးထဲက
နေပြီးတော့ ဆုံးမမှ လိမ္မာပြီးတော့ မဆုံးမရင် မလိမ္မာဘူးဆိုတဲ့ ကလေး
အတွက် ရည်ညွှန်းပြီးတော့ ဆုံးမဩဝါဒပေးရတယ်၊ ဒီလိုပြောတာနော်၊
ကျန်တဲ့ နှစ်ယောက်အတွက် ပြောတာ မဟုတ်ဘူး ၊ ဆုံးမမှ လိမ္မာမယ်၊
မဆုံးမရင် လူမိုက်ကလေးဖြစ်သွားမယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ဆုံးမစ
ကား ပြောရတယ်တဲ့ ၊ အဲဒီလိုဆိုလိုတယ်။

ရှင်ရာဟု လာကို မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်က အခုလို ခုနစ်နှစ်သွားအရွယ်မှာ ဒီတရားတွေကို ဟောကြားပြီးတော့ ဆုံးမသွန်သင်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မို့ တရားချစ်ခင် သူတော်စင်ပရိသတ်တို့ "ရှင်ရာဟု လာ၏ ဘဝနှင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ အဆုံးအမ"ဟာ အလွန်မှတ်သားစရာကောင်းတယ်။ နောက် အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်အရွယ် ရောက်လာ တဲ့ အခါ ဘာတွေဆုံးမတယ်၊ နောက် ရဟန်းဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးရဟန္တာဖြစ်မယ့်နေ့မှ ဘယ်လို ဝိပဿနာ ကျင့်စဉ်တွေနဲ့ အဆုံးအမပေးပြီး ရဟန္တာဖြစ်သည်ထိအောင် မြတ်စွာဘုရား စောင့်ရှောက် ခဲ့တယ်ဆိုတာ နောက်ရက်တွေမှာ ဆက်ပြီးတော့ နာကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မို့ ဒီကနေ့ သားတော်ရာဟု လာ ခုနစ်နှစ်သား အရွယ်က လေးမှာ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမပုံကို သိရှိပြီး မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း မြတ်စွာဘုရားအဆုံးအမတွေ ခံယူချက်ထားပြီးတော့ ကြိုးစားကာ လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု ... သာဓု ... သာဓု
